

WARSAW UNIVERSITY

THE DEPARTMENT
OF AFRICAN
LANGUAGES AND CULTURES
in 2003-05

Institute of Oriental Studies

Warsaw University
Institute of Oriental Studies

THE DEPARTMENT
OF AFRICAN
LANGUAGES
AND CULTURES
in 2003-2005

Editorial Board

Joanna Mantel-Niećko

Stanisław Piłaszewicz

Beata Wójtowicz

Cover design

Monika Piwowarska-Kulisa

Typeset

Beata Wójtowicz

Table of Contents

History of African Studies in the Institute of Oriental Studies at Warsaw University	5
Teaching at the Department of African Languages and Cultures	6
Research.....	7
The Faculty	7
Staff Members.....	9
M.A. Theses Supervised by the Staff Members and in the Department.....	20
Ph.D. Theses Supervised by the Staff Members and in the Department.....	22
Visitors at the Department	23
Bibliography of Publications by Africanists of the Institute of Oriental Studies at Warsaw University	25

There are World Wide Web pages of the Department of African Languages and Cultures, available through the Internet at:
<http://www.orient.uw.edu.pl/~afrykanistyka>

History of African Studies in the Institute of Oriental Studies at Warsaw University

The Institute of Oriental Studies at the University of Warsaw was established in 1922. However, both the research and teaching on Africa did not develop until 1950. At that time, their initiator, Professor Stefan Strelcyn (1918-1981), became the head of the newly established Department of Semitic Studies. The Department enrolled its first students in the academic year 1951/52. The programme of studies included courses in Hebrew and Ethiopian Studies such as languages, history and history of literature.

In 1962/63 Dr Nina Pilszczikowa, a disciple of Prof. D. A. Olderogge from Leningrad, started lecturing on the Hausa language. In the same year, Rajmund Ohly, a student of Prof. Roman Stopa from Cracow, began to teach the Swahili language and comparative Bantu. Since then the Department of Semitic Studies has conducted research and teaching in the areas of Hebrew, Ethiopian, Hausa and Swahili Studies.

Prof. Stefan Strelcyn was head of the Department of Semitic Studies from 1950 to 1969. It was then changed into the Department of African and Semitic Studies with Prof. Witold Tyloch as its head (1969-73). Prof. Józef Bielawski was head of the Department of Near Eastern and African Studies in 1973-77. Within the Department three sections were formed: Hebrew, African and Ethiopian Studies. By 1977 a new unit was organized – the Department of African Languages and Cultures directed by Prof. Joanna Mantel-Niećko. Since 15th February, 1988 the Head of the Department has been Prof. Stanisław Piłaszewicz.

Teaching at the Department of African Languages and Cultures

The Department used to offer a five-year programme (10 semesters) and graduates were awarded a Master of Arts degree. On completing the course students should have mastered a wide range of information on Africa, including geography, history, language situation, current political, social and cultural developments. They should also acquire specialization in one of the regions of Africa (e.g. East Africa, West Africa). Hence the requirement of a fluent command of one regional African language and some proficiency in another one that would be culturally significant for the area. In addition the graduates must know two West European languages and African literature of the region. They should also be familiar with the pattern of various languages spoken in the area and its correspondence to the social and political framework. Besides, graduates have possibilities to specialize in one of the following disciplines: linguistics, literature, history, and sociology.

The compulsory Ethiopian courses include: Amharic, general course on Ethiopia, introduction to Ethiopian Studies, history of Ethiopia, proseminars and seminars. An optional programme encompasses Giiz, Arabic and/or another Semitic language and a set number of courses either in African or Ethiopian Studies and in the humanities in general.

The Section of African Studies provides two specializations with separate admissions: Hausa Studies and Swahili Studies. Hausa and Swahili are the main languages taught in the respective specializations. Other compulsory African courses include: a general course on Africa, an introduction to African Studies, the history and culture of the continent. Optional courses include a set number of courses in African Studies and in the humanities in general.

Starting from October 2005 some reorganisation measures were undertaken. Both Sections of Ethiopian and African Studies were combined, although the main regional languages, Amharic, Hausa and Swahili, have preserved their importance. The five-year M.A. programme was divided into a three-year B.A. programme and two-

year M.A. (postgraduate) programme. Syllabuses of both programmes are actually under construction. Generally speaking, they are going to be more culturally inclined. Admission of candidates to specialisation with a particular regional language (Amharic, Hausa, and Swahili) will continue to take place every few years.

Research

The Department members are engaged in research in the following disciplines: linguistics, literature, history, sociology together with ethnology. They hold seminars which are often attended by researchers from outside as well as students.

Since 1984 the current results of research of the Department faculty members and students have been published in the *Studies of the Department of African Languages and Cultures*.

The Faculty

Professors:

Janusz Krzywicki, Ph.D. (profesor Uniwersytetu Warszawskiego, doktor habilitowany)

Joanna Mantel-Niećko, Ph.D. (profesor, doktor habilitowany)

Nina Pawlak, Ph.D. (profesor Uniwersytetu Warszawskiego, doktor habilitowany)

Stanisław Piłaszewicz, Ph.D. (profesor, doktor habilitowany)

Alicja Wrzesińska, Ph.D. (profesor Uniwersytetu Warszawskiego, doktor habilitowany)

Senior Lecturers:

Iwona Kraska-Szlenk, Ph.D. (adiunkt, doktor)

Laura Łykowska, Ph.D. (adiunkt, doktor)

Zofia Podobińska, Ph.D. (adiunkt, doktor)

Eugeniusz Rzewuski, Ph.D. (st. wykładowca, doktor)

Ewa Siwierska, Ph.D. (adiunkt, doktor)

Ewa Wołk, Ph.D. (adiunkt, doktor)

Beata Wójtowicz, Ph.D. (adiunkt, doktor)

Lecturers:

Makonnen Asfaw, Ph.D. (lektor, doktor), employed since November 1997

Hafizu Miko Yakasai, (lektor), employed since October 2003

Anna Majura, (lektor), employed since October 2005

Ph.D. students:

Katarzyna Hryćko – Ethiopian Studies

Aneta Brygida Kowalska – Linguistic Studies (Hausa)

Mariusz Kraśniewski – Literary Studies (Hausa)

Marcin Krawczuk – Ethiopian Studies

Krystyna Muszyńska – Literary Studies

Magdalena Olejarnik – Linguistic Studies (Swahili)

Anna Siemiątkowska – Linguistic Studies (Hausa)

Miłoslawa Stępień – Literary Studies

Hafizu Miko Yakasai – Linguistic Studies (Hausa)

Librarians:

Anna Grzybowska, M.A. (until October 2003)

Bożenna Hanczka-Wrzosek, M.A.

Marcin Krawczuk, M.A.

Hanna Rubinkowska, Ph.D.

Staff Members

Iwona Kraska-Szlenk, Ph.D.

1982-84, scholarship, L'Institut Bourgiba des Langues Vivantes (Tunisia).

1986/87, scholarship, University of Dar-es-Salaam (Tanzania).

1987, M.A. in African Studies (Warsaw University): "The Directive Form in Swahili. A Semantic-Syntactic Study"; supervisor: Dr Eugeniusz Rzewuski.

1989-1991, fellowship and research assistantship, Department of Linguistics, University of Illinois at Urbana-Champaign (USA).

1991/92, 1993/94, Swahili teaching assistant, Department of Linguistics, University of Illinois at Urbana-Champaign (USA).

1992, M.A. in Linguistics (University of Illinois); scholarship (Shona language study at Michigan State University, USA).

1995, Ph.D. in Linguistics (University of Illinois): "The Phonology of Stress in Polish"; supervisor: Prof. Charles W. Kisseberth.

Lecturing: Swahili language, African linguistics.

Ongoing research: phonology, morphology, Optimality Theory, cognitive linguistics.

Janusz Krzywicki, Ph.D.

1970, M.A. in Romance Studies: "La structure narrative de *Dans le labyrinthe* d'Alain Robbe-Grillet"; supervisor: Prof. Maciej Żurowski.

1970/71, scholarship, Université Aix-Marseille (France).

1975-78, contract, Université Nationale du Zaïre (Zaire).

1981, Ph.D.: "Cultural Significance of Changes in the Structure of Babira Folk Tales (Upper Zaire)"; supervisor: Prof. Andrzej Zajączkowski.

1994, Habilitation thesis: "Text and Plurality of Cultures. Readings of *The Radiance of the King* by Camara Laye".

Membership: Founding Member of the Polish Association of African Studies.

Functions and activities: since 1999 – member of the Research Commission of the Faculty of Modern Languages and Oriental Studies, Warsaw University; June 1998 – visiting and lecturing at the University of Hamburg (Germany).

Lecturing: African literature in European languages; methodology of literary research; computing in the humanities.

Ongoing research: the problems of meaning in modern African prose.

Laura Łykowska, Ph.D.

1988-1990, scholarship, Addis Ababa University (Ethiopia).

1991, M.A. in Ethiopian Studies: “Sentence Schemata for Amharic”; supervisors: Prof. Joanna Mantel-Niećko and Prof. Marek Świdziński.

1995, three months stay at Addis Ababa University (Ethiopia).

2001, Ph.D. in Ethiopian Studies: “Tense Relation Markers in Amharic as Exemplified in the Gospel According to Matthew”; supervisor: Prof. Joanna Mantel-Niećko.

Functions and activities: 1998 – secretary of the Scientific Council of the Institute of Oriental Studies; June 2001 – participated in the conference “Time in Language and Cultures” organized in Karpacz by the Wrocław University; 2003 – participated in IV World Congress of African Linguistics, Rutgers University, USA; 2003 – participated in XV International Conference of Ethiopian Studies, Hamburg, Germany; 2004 – research at the Hamburg University and the University of Cologne financed by the Polish Committee for Scientific Research; 2005 – participated in 2nd Conference on “Oriental Languages in Translation” organized by Jagiellonian University, Kraków; 2005 – participated in International Conference “New Reflections on Grammaticalization 3”, organized by the University of Santiago de Compostela, Spain; 2004/5 – realization of a project financed by the Polish Committee for Scientific Research on “Grammaticalization patterns of Nilo-Saharan and Semitic languages of Ethio-

pia – a comparative study”; 2005 – organized an exhibition “All souls day for Languages” on endangered languages of Africa, at the Dept. of African Languages and Cultures, University of Warsaw.

Lecturing: Amharic grammar, practical Amharic, introduction to African studies, seminars in translation and linguistics.

Ongoing research: syntax of Amharic, grammaticalization of Ethiopian languages, methodology of Amharic to foreign language translation, gender studies (linguistics and sociology).

Joanna Mantel-Niećko, Ph.D.

1956, M.A. in Semitic Studies: “Old Amharic Royal Songs. Grammatical Analysis, Translation and Commentaries”; supervisor: Prof. Stefan Strelcyn.

1963/64, scholarship, École Nationale des Langues Orientales Vivantes, Paris (France).

1966, Ph.D.: “Les verbes de type A/B-C en amharique. Analyse sémantique comparée”; supervisor: Prof. Stefan Strelcyn.

1978, Habilitation thesis: “The Role of Land Tenure in the System of Ethiopian Imperial Government in Modern Times”.

1984/85, 1987/88, research visits, Addis Ababa University (Ethiopia).

1991, fellowship, Rutgers University (USA).

Membership: Founding Member of the Polish Association of African Studies.

Lecturing: seminars in Ethiopian Studies.

Ongoing research: social changes in Ethiopia in 19th-20th centuries, political situation in the Horn of Africa.

Nina Pawlak, Ph.D.

1974, M.A. in African Studies: “Expressing ‘Intensity’ in Hausa Verbs”; supervisor: Prof. Witold Tyloch.

1983, Ph.D.: “Structures Expressing Spatial Relations in Hausa”; supervisor: Prof. Stanisław Piłaszewicz.

1985, fellowship, Ahmadu Bello University (Nigeria).

1990, research visit, Institut für Afrikanistik, Universität Wien.

1995, Habilitation thesis: “Syntactic Markers in Chadic: A Study on Development of Grammatical Morphemes”.

1999, fellowship, Department of Languages and Linguistics, University of Jos (Nigeria).

2001, a month stay at the University of Frankfurt a.M. within the “Teaching Staff Mobility” programme of Socrates scheme.

2005, research visit, Bayero University, Kano, University of Ilorin, University of Ibadan (Nigeria)

Membership: 1999-2002 Member of the Committee for Oriental Studies, Polish Academy of Sciences; Founding Member of NE-CAAS (Network of European Centers of Asian and African Studies); Member of the Polish Association of African Studies; Member of the Polish-Nigerian Association.

Functions and activities: 1996-1999 Deputy Dean of the Faculty of Modern Languages and Literatures, Warsaw University, 1999-2005 President of the Scientific Council, Institute of Oriental Studies; coordinator of the programme of bilateral agreement between Hamburg and Warsaw Universities; coordinator of the programme of students exchange within the SOCRATES scheme; 2004 - participating in the workshop “Perspectives on Asian and African Studies in the 21st Century”, October 2-4, Hamburg University; 2004 - participating in Congress on the internationalisation of non-western Studies, Leiden, The Netherlands, December 8-10, the meeting of European League for Non-Western Studies (ELNWS); 2005 - participating in 2nd meeting of the Network of European Centres for Asian and African Languages and Cultures (NECAAS), Naples; 2nd-7th Sept., 1998 – delivered a paper „Verb-Object Agreement in Chadic, Nilo-Saharan and Niger-Congo Languages” at the VII Nilo-Saharan Linguistic Conference, Vienna; 18th-25th July, 1999 – lectured on Hausa and Chadic Syntax during the “Intensive Course on Linguistic Field Methods with Special Reference to African Languages”, Naples; 21st-26th Aug., 2000 – delivered a paper “The Structural Features of Plateau Hausa” at the 3rd World Congress of African Linguistics, Université du Bénin; 22nd-25th Aug., 2001

– presented a paper “Structural Links Between Songhay and Chadic” during the 8th Nilo-Saharan Linguistics Colloquium, Hamburg; 6th-8th Feb., 2002 – at the conference “Théories linguistiques et langues subsahariennes”, Université Paris VIII, St. Denis, presented a paper “Nominal Constituent in the Form of Verb Finite Phrase in Hausa and Other Chadic Languages”; 2002 – presented a paper “Motyw zemsty i kary w bajkach afrykańskich” [Motif of revenge and punishment in the African folktales] at the conference „Anatomia gniewu – emocje negatywne w językach i kulturach świata” [Anatomy of Anger – negative emotions across languages and cultures], Warsaw University; 29th Nov., 2003 – presented a paper “W poszukiwaniu miary szczęścia. Zdrowie/spokój/szczęście czyli *lafiya* w języku i kulturze Hausa” [Measuring the happiness. Health/peace/luck or *lafiya* in the Hausa language and culture] at the conference „Anatomia szczęścia – emocje pozytywne w językach i kulturach świata” [Anatomy of Happiness – positive emotions across languages and cultures], Warsaw University; 17th-22nd June, 2003 – delivered a paper “The early stages of creolization: Hausa from Jos (Nigeria)” at the 4th World Congress of African Linguistics, Rutgers University, New Brunswick; 16th–17th Jan., 2004 – presented a paper “‘*To think*’ and ‘*to say*’ in Hausa” at the Warsaw-Hamburg Cognitive Linguistic Workshop “Metonymy, metaphor, and related areas”; 24th–25th Nov., 2005 – presented a paper “Conceptual metaphors within the domain of ‘*thinking*’ in Hausa” at the 3rd Biennial International Colloquium on the Chadic Languages, Paris, CNRS LLACAN-VILLEJUIF.

Lecturing: Hausa courses, language and society in Africa, introduction to African linguistics, seminar on African linguistics, seminar on African languages and culture.

Ongoing research: Hausa in diaspora, African languages and culture, cognitive perspective of the Hausa language, comparative studies on syntactic structures in Chadic and other African languages.

Stanisław Pilażewicz, Ph.D.

1968, M.A. in African Studies: “History of Wa. Edition of Hausa Texts in *Ajami* – Transliteration and Commentaries”; supervisor: Prof. Stefan Strelcyn.

1973, Ph.D.: “The Stories of Samori, Babatu and Others. Hausa Manuscript No. 98017 from the School of Oriental and African Studies (London). Edition with Linguistic and Historic Commentaries”; supervisor: Prof. Witold Tyloch.

1973/74, 8,5 months fellowship, Institute of African Studies, University of Legon (Ghana).

1980, Habilitation thesis: “Alhaji Umaru (1858-1934) – a Poet of the Hausa People. A Historical and Literary Study”.

1984/85, contract, Department of Languages and Linguistics, University of Maiduguri (Nigeria).

Membership: Committee for Oriental Studies, Polish Academy of Sciences; Scientific Council of the Department of the Non-European Countries, Polish Academy of Sciences; Founding Member and President of the Polish Association of African Studies (up to December 1993); Polish Society of Oriental Studies.

Functions and activities: Chief Editor of the *Studies of the Department of African Languages and Cultures*; Editorial Board of *Africana Bulletin* and *Hemispheres*; Head of the Department of African Languages and Cultures; since 1994 – member of the Central Admission Commission, University of Warsaw; June-July, 1998 – visit in Frankfurt a.M., finalising his works on an edition of the Hausa *Ajami* manuscripts from A. Mischlich's collection; since 1st Sept., 1999 – director of the Ph.D. programme at the Faculty of Modern Languages and Oriental Studies, University of Warsaw; 30th Nov. - 4th Dec., 2000 – participated in an International Workshop “State and Everyday Life in Africa”, held at the Institute of African Studies, University of Ghana, Legon; 4th-6th May, 2001 – took part in a Workshop in Tvärminne (Finland), being continuation of a discussion on state and everyday life in Africa; 15th-17th June, 2001 – took part in the celebrations of the International Africa Day in Vilnius, invited by the

Lithuanian National Commission for UNESCO and presented a paper “African Traditional Religions: A General View”.

Lecturing: Hausa language, literature and African religions.

Ongoing research: tendencies in the development of Hausa literature, Hausa oral literature, modern Hausa language.

Zofia Podobińska, Ph.D.

1983-85, two years scholarship, University of Alger.

1986, M.A. in African Studies: “Causative constructions in Swahili”; supervisor: Dr Eugeniusz Rzewuski.

2000, Ph.D. in African Studies: “Politeness in Directive Speech Acts in Swahili”; supervisor: Prof. Stanisław Piłaszewicz.

1992/93, fellowship, Institut National des Langues et Civilisations Orientales, Paris (France).

2002, fellowship in Tanzania.

Membership: Founding Member of the Polish Association of African Studies; African Language Association of Southern Africa (ALASA, RSA).

Activities: 28th Feb., 2002 - presented the Department of African Languages and Cultures and her ongoing research at the Institute of Kiswahili Research, University of Dar-es-Salaam (Tanzania); March, 2002 – reported at the staff meeting on her stay in Tanzania; 10th-12th May, 2002 – presented a paper “How Are Directives Formulated in Swahili? /Strategy Types and the Status of the Participants of an Interaction/” during the 15. Swahili-Kolloquium, Universität Bayreuth (Germany).

Lecturing: Swahili language.

Ongoing research: speech conventions in Swahili.

Eugeniusz Rzewuski, Ph.D.

1967, M.A. in African Studies: “Structure of the Noun in the Kingwana Dialect of Swahili”; supervisor: Prof. Stefan Strelcyn.

1970/71, scholarship, State University of Leningrad (USSR).

1972, Ph.D.: “Nominal Roots in Word-Formation Structures of Swahili”; supervisor: Prof. Witold Tyloch.

1977-83, contract, Eduardo Mondlane University, Maputo (Mozambique).

1991, May-June, visiting professor at the Universidade Nova de Lisboa and Escola Superior de Educação, Santarém (Portugal).

Membership: Founding Member of the Polish Association of African Studies; African Language Association of Southern Africa (ALASA, RSA).

Functions and activities: 1995-1999 – diplomatic assignment: Chargé d’Affaires and Counsellor of the Polish Embassy in Dar-es-Salaam; since 1999 – Chairman of the Polish Association of African Studies; since 2000 – member of the Editorial Board of *Afryka*, bulletin of the Polish Association of African Studies; since 2001 – Chairman of the Council of Africa (advisory body to the Minister of Foreign Affairs); 15th-22nd April, 2002 – lectured the course on Swahili language at the Universidade Nova, Lisbon (Erasmus teaching programme); February, 2002 – presented a paper “New developments of language policy in Africa” at the symposium on education in Africa organised by Polish Association of African Studies and Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego; since 2003 – the Ambassador of the Republic of Poland to Angola.

Lecturing: introduction to African language studies, language and society in Lusophone Africa, seminars for M.A. theses.

Ongoing research: Swahili language and culture in Mozambique, Swahili chronicles, Portuguese based Creole languages of Africa.

Ewa Siwierska, Ph.D.

1983, M.A. in African Studies: “The Cult of the Bori Spirits among the Hausa and the Cult of the Holey Spirits among the Songhay. A Comparative Study”; supervisor: Prof. Stanisław Piłaszewicz.

1983-1991, librarian, Institute of Oriental Studies, Warsaw University.

1998, Ph.D.: “Hausa Homiletic Poetry. Edition of the Manuscript by Muhammadu Baƙo”; supervisor: Prof. Stanisław Piłaszewicz.

Functions and activities: 2000/2001 – secretary of the Scientific Council of Institute of Oriental Studies.

Membership: Polish Association of African Studies.

Lecturing: Hausa language.

Ongoing research: the *Tijaniyya* Brotherhood in Western Africa.

Ewa Wolk, Ph.D.

1985/86, scholarship, Addis Ababa University (Ethiopia).

1987/88, course of Amharic Literature at the School of Oriental and African Studies (UK).

1990, M.A. in Ethiopian Studies: “The Infinitive in Amharic”; supervisors: Prof. Joanna Mantel-Niećko, Dr Eugeniusz Rzewuski.

2002, a four-month research visit to Ethiopia.

2003, Ph.D. in African Studies: “Conceptualization of the Sphere of Personal Relations in Amharic”; supervisor: Prof. Joanna Mantel-Niećko.

IX 2004- III 2005, affiliation at the University of Addis Ababa (Ethiopia).

Activities: 2003, participation in the 15th International Conference of Ethiopian Studies in Hamburg.

Lecturing: basic and advanced Amharic course, Ethiopian literature in Amharic.

Ongoing research: modern Amharic in sociolinguistic perspective and contemporary fictional literature in Amharic.

Beata Wójtowicz, Ph.D.

2000, M.A. in African Studies: “Auxiliary Verbs in Swahili and the Process of Grammaticalization”; supervisor: Dr Iwona Kraska-Szlenk.

2003, scholarship, Department of African and Asian Studies, University of Helsinki, Finland.

2005, Ph.D.: “General Linguistic and Lexicographic Foundations of a Swahili-Polish Dictionary”; supervisor: Prof. Janusz S. Bień.

Activities: July, 2001 – presented a paper “On collecting data for the speech corpus of Polish Language” at the Elsnet European Summer School on ‘Text and Speech Corpora’, UFAL Charles University; June, 2002 – presented a paper “Electronic Dictionaries of Swahili” at the Polish Oriental Society Conference, Warsaw University; Sept., 2002 – presented a paper “The polish quest for Arabian horses. XIX century manuscript – Sur les Chevaux Orientaux, et provenants des Races Orientales - written by count Waclaw Rzewuski” at the European Summer School ‘Electronic Publishing for Cultural Heritage Studies’, Institute of Mathematics and Informatics at the Bulgarian Academy of Sciences, Sofia; March, 2003 – presented a paper “Combining some Swahili electronic dictionaries” at the XXXI Convention of the Polish Oriental Society, Warsaw University; June, 2003 – delivered a paper “Electronic Dictionaries of Swahili” at the 16th Swahili Kolloquium, Universität Bayreuth (Germany); 2002/4 – participated in a project financed by the Polish Committee for Scientific Research “An annotated on-line corpus of written Polish texts”; 2004/5 – realization of a project financed by the Polish Committee for Scientific Research “General Linguistic and Lexicographic Foundations of a Swahili-Polish Dictionary”; 2006 – participating in a project supported by the European Community “Language Technology for eLearning”.

Lecturing: Swahili language, introduction to African studies, lexicography.

Ongoing research: Swahili lexicography, corpus linguistics.

Alicja Wrzesińska, Ph.D.

1962, M.A. in Education: “The Role of Extra-curricula Activities in the Organization of Pupils’ Free Time”; supervisor: Prof. Ryszard Wroczyński.

1977, Ph.D.: “Education and the Process of Social Change”; supervisor: Prof. Andrzej Zajączkowski.

1992, research visit, Laboratoire d’Ethnologie et de Sociologie Comparative, Université Paris X, Nanterre.

1996, Habilitation thesis: “African Youth and their Today’s World”.

Membership: Founding Member of the Polish Association of African Studies; Founding Member of the European Association of Development Research and Training Institute's Working Group: Women and Development; Committee for Oriental Studies, Polish Academy of Sciences; Member of the Polish association of African Studies (up to December 1993); Polish society of Oriental Studies.

Functions and activities: 1999-2000 – participated in the Institute of Oriental Studies Teaching Methods Committee; since 2000 – coordinator of the sociological studies at the Centre for Cross-cultural Relations; Member of the Didactic Commission at the Institute of Oriental Studies; 25th-27th Oct., 2000 – took part at the Symposium “Century of Child” organized by the Lublin Catholic University Institute of Pedagogy, Section of Pedagogy of Family, and delivered a paper “African Family Facing the Problems of Contemporarity”; 10th March, 2000 – participated at the Conference “North – South: Conflict or Co-operation?” organized by the Main School of Agriculture and Farming; 20th Feb., 2002 – presented a lecture “Scholar System in Congo – Yesterday and Today” at the Conference “Chosen Problems of Scholar System in Sub-Saharan Africa” organized by the Commission of Polish Episcopacy designed for Mission and Polish Association of African Studies; 17th-20th April, 2002 – delivered a paper “Child in African Tradition – Research in Bantandu (Congo)” at the Session “Africa – 40 Years of Penetration and Cognition of Peoples and Their Cultures”, National Museum,

Szczecin; 18th November, 2002 – delivered a paper “Anger of the street as social integration factor – example of Democratic Republic of Congo” at the Scientific Symposium “Anatomy of Anger, negative emotions in world cultures and languages”; 9th March, 2006 – presented a lecture “Africa seen by an European – with respect to the lecturer’s book: Mwana – means the child (Congo)” in High Trade School in Warsaw.

Lecturing: geography of Africa, societies and cultures in Africa, sociology of the development of Africa, sociological aspects of marriage and family life.

Ongoing research: problems of socio-cultural changes in Sub-Saharan Africa.

M.A. Theses Supervised by the Staff Members and in the Department

2003

Aleksandra Kawecka, “Social Phenomenon of Street Children in Eastern Africa”; supervisor: Prof. Alicja Wrzesińska.

Patrycja Niewiadomska, “Acts of Violence towards Women in Eastern Africa: The Case of Kenya and Tanzania”; supervisor: Prof. Alicja Wrzesińska.

Dorota Pańczyk, “Political Situation in Zanzibar and its Social and Economic Basis”; supervisor: Prof. Joanna Mantel-Niećko.

Anna Pytluk, “Writing Techniques of Mohamed Suleiman Mohamed”; supervisor: Prof. Janusz Krzywicki.

Jolanta Skubis, “Cycle of Life and Death at Zaramo People of Eastern Africa”; supervisor: Prof. Alicja Wrzesińska.

Miłoslawa Stępień, “Departure from Realistic Novels in the Creative Writing of Doris Lessing”; supervisor: Prof. Janusz Krzywicki.

Joanna Strąk, “Alternation of African Masks in the European Perception”; supervisor Prof. Rajmund Ohly.

Michał Szymański, “Means of comparative notions in Amharic”; supervisor: Prof. Joanna Mantel-Niećko.

Paweł Wiatrowski, “The History of the Ethiopian Revolution”; supervisor: Prof. Joanna Mantel-Niećko.

2004

Zuzanna Baranowska, “Hausa Royal Slaves in the Service of State”; supervisor: Prof. Stanisław Piłaszewicz.

Mariusz Kraśniewski, “Hausa Slave Trade”; supervisor: Prof. Stanisław Piłaszewicz.

Anna Kostrzewska, “Educational Role of Games in the Hausa Culture: *Wasannin tashe*”; supervisor: Dr Ewa Siwierska.

Marta Kucza, “Departure from the Reality in the Creative Writing of Mongo Beti”; supervisor: Prof. Janusz Krzywicki.

Renata Lubomirska, “Dialogue with the Tradition in the Cinematography of the French-Speaking Countries of Western Africa”; supervisor: Prof. Janusz Krzywicki.

Anna Michalak, “*Vulgata et annuntiatio veritatis*. Popular Translation of the Bible (on the Basis of the Gospel of St. Luke and Acts of the Apostles)”; supervisor: Prof. Nina Pawlak.

Julia Michalewska, “The Role of Language and Distance in J.M. Coetzee’s Prose”; supervisor: Prof. Janusz Krzywicki.

Marta Ryborz, “Sociolinguistic Function of the Hausa Language Outside the Mother Area in Nigeria: The Case of Local Television Programmes in Maiduguri”; supervisor: Prof. Nina Pawlak.

Paweł Świąder, “From a Slave to an Officer of the British Colonial Administration. Career of Dorugu and Abega’s Family in the Light of the Hausa Autobiographies”; supervisor: Prof. Stanisław Piłaszewicz.

2005

Anna Bieleś, “Children’s Labour as a Social Phenomenon in Eastern Africa”; supervisor: Prof. Alicja Wrzesińska.

Aleksandra Iwańczyk, “Can Ogaden be considered Eastern Ethiopia or Western Somalia?”; supervisor: Prof. Joanna Mantel-Niećko.

Patrycja Jabłońska, “Forms of Coexistence of English and Swahili in Eastern Africa (the Case of Tanzania)”; supervisor: Dr Zofia Podobińska.

Anna Jaster, “The Institution of Hausa Marriage in the Process of changes”; supervisor: Prof. Stanisław Piłaszewicz.

Marcin Krawczuk, “The Affinity of Gyyz and Amharic”; supervisor: Prof. Joanna Mantel-Niećko.

Izabela Miałkiewicz, “Structural Features of the Hausa Oral Poetry”; supervisor: Prof. Stanisław Piłaszewicz.

Katarzyna Słowik, “Liberation Front of Mozambique (FRELIMO) and its Role in the Gaining of Independence and Construction of a „new” Society”; supervisor: Prof. Barbara Stępniewska-Holzer.

Agnieszka Smagowicz, “The Ideology of African Socialism and its Application in the Tanzanian Reality”; supervisor: Prof. Barbara Stępniewska-Holzer.

Małgorzata Wajda, “Mau-Mau Uprising in Kenya: Social and Political Aspects” supervisor: Prof. Barbara Stępniewska-Holzer.

Daria Żebrowska, “The origins and Fourteen Years of Existence of the State of Eritrea”; supervisor: Prof. Joanna Mantel-Niećko.

Ph.D. Theses Supervised by the Staff Members and in the Department

2003

Krzysztof Piotr Błazewicz, “Ethiopian Monasticism in the Light of the Life of Abba Kiros”; supervisor: Rev. Prof. Stanisław Kur.

Ewa Wolk, “Conceptualisation of the Sphere of Interhuman Ties in Amharic”; supervisor: Prof. Joanna Mantel-Niećko.

2005

Hanna Rubinkowska, “Reign of Zewditu, Empress of Ethiopia (1916-1930)”; supervisor: Prof. Bronisław Nowak.

Izabela Will, “Syntactic Classes of Nouns in Hausa”; supervisor: Prof. Nina Pawlak.

Beata Wójtowicz, “General Linguistic and Lexicographic Foundations of a Swahili-Polish Dictionary”; supervisor: Prof. Janusz S. Bień.

Visitors at the Department

March, 2003 – Dr Denis Nosnitzin from the University of Hamburg, having been guest of the Polish Association of African Studies, on 6th March visited the Department and presented a lecture entitled “Lives of the Ethiopian Saints: Some Literary Features of the Genre”.

April, 2003 – Dr Rudolf Leger from the Institute of African Linguistics, Wolfgang Goethe University in Hamburg visited the Department and presented a lecture “The Grammatical Gender in some Southern Bole-Tangale Languages. The Case of Kwami, Kupto, Kushi and Piya”.

June, 2003 – Dr Eva Rothmaler from the University of Bayreuth visited the Department and between 9th and 21st June gave six lectures to the topic: „Short Course of the Kanuri Language”. The course was attended by our students and staff members.

December, 2003 – Dr Gianfrancesco Lusini from the Università degli Studi di Napoli, “L’Orientale” paid a visit to the Department and delivered a lecture entitled “Lessons in Tigre Language. A Comparative Approach”.

May, 2004 – Prof. Rainer Vossen from the Institute of African Linguistics, Wolfgang Goethe University in Hamburg, was a guest of the Department and between 4th and 7th May gave few lectures on the Khoi-San languages to the students and staff members.

December, 2004 – Dr Leonardo Cohen from the University of Haifa visited the Department and on 13th December presented a lecture:

“Spread of Catholicism in Ethiopia during the 17th Century: An Approach through the History of Manners”.

April, 2005 – Prof. Rainer Vossen from the Institute of African Linguistics, Wolfgang Goethe University in Hamburg, was guest of the Department and on 25th April delivered a lecture entitled: “What is in a Name? Language and Identity in the Tswapong Hills (Botswana)”. Then on 22nd, 26th and 27th April he was lecturing for our students on: 1) “Dialectology in Africa: Methods, Problems and Results” and 2) “Morphology of the Maasai Language”.

October, 2005 – Dr Verena Böll from the Institute of Asia and Africa, University of Hamburg was visiting the Department and delivered a lecture entitled “The Ethiopian Chronicles as Sources for the History of the 17th Century”.

Bibliography of Publications by Africanists of the Institute of Oriental Studies at Warsaw University

Abbreviations:

<i>Afr.</i>	– <i>Afryka</i>
<i>Afr. Bull.</i>	– <i>Africana Bulletin</i>
<i>Afryka</i>	– <i>Afryka. Biuletyn Polskiego Towarzystwa Afrykanistycznego</i>
<i>ASA</i>	– <i>African Studies of the Academy</i>
DALC	– Department of African Languages and Cultures
<i>EUH</i>	– <i>Euhemer</i>
<i>FO</i>	– <i>Folia Orientalia</i>
<i>GLECS</i>	– <i>Comptes rendus du Groupe Linguistique d'Études Chamito-Sémitiques</i>
<i>HEM</i>	– <i>Hemispheres. Studies on Cultures and Societies</i>
<i>IKR</i>	– Institute of Kiswahili Research
<i>JSS</i>	– <i>Journal of Semitic Studies</i>
<i>KUL</i>	– Katolicki Uniwersytet Lubelski
<i>LS</i>	– <i>Literatura na Świecie</i>
<i>NEAS</i>	– <i>North-East African Studies</i>
<i>OUP</i>	– Oxford University Press
<i>PAN</i>	– Polska Akademia Nauk
<i>PIA</i>	– <i>Przegląd Informacji o Afryce</i>
<i>PIW</i>	– Państwowy Instytut Wydawniczy
<i>PO</i>	– <i>Przegląd Orientalistyczny</i>
<i>PR</i>	– <i>Przegląd Religioznawczy</i>
<i>PWN</i>	– Państwowe Wydawnictwo Naukowe
<i>RO</i>	– <i>Rocznik Orientalistyczny</i>
<i>RSE</i>	– <i>Rassegna di Studi Etiopici</i>
<i>SDALC</i>	– <i>Studies of the Department of African Languages and Cultures</i>
<i>SUGIA</i>	– <i>Sprache und Geschichte in Africa</i>
<i>SWA</i>	– South-West Africa
<i>UDSM</i>	– University of Dar-es-Salaam
<i>UW</i>	– Uniwersytet Warszawski
<i>WUW</i>	– Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego
<i>ZDMG</i>	– <i>Zeitschrift der Deutschen Morgenländischen Gesellschaft</i>

HAFIZU MIKO YAKASAI

Articles

2005, "Syntactic Reduplication as Pragmatic Means in Hausa", *SDALC*, 38, pp. 7-29

KATARZYNA HRYĆKO

Articles

1999, "Poszanowanie praw człowieka w Kenii", in: J. Mantel-Niećko (ed.), *Afrykański wygnaniec*, Warszawa, Dialog, pp. 270-292

—, "Łamanie praw człowieka w Kenii", in: E. Puchnarewicz (ed.), *Kobieta i rodzina w krajach rozwijających się. Dziedzictwo a wyzwania współczesności*, Warszawa-Białystok, pp. 64-68

2005, "Od klasztornych zbiorów manuskryptów do Archiwów i Biblioteki Narodowej", *Afryka*, 22, pp. 46-58

ANETA BRYGIDA KOWALSKA

Articles

2004, "Strój hausński jako zjawisko kulturowe", in: N. Pawlak, Z. Podobińska (eds), *Języki Afryki a Kultura*, Warszawa, AGADE, pp. 271-287

IWONA KRASKA-SZLENK

Books and monographs

1988, "The Directive Form in Swahili", *SDALC*, Warsaw University, 54 pp.

1998, jointly with R. Ohly and Z. Podobińska, *Język suahili*, Warszawa, Dialog, 165 pp.

2003, *The phonology of stress in Polish*, LINCOM Studies in Slavic Linguistics 23, Monachium: Lincom Europa, 115 pp.

Articles

- 1992, "From Verb to Clitic and Nominal Suffix: the Somali -e, -o Nouns", *Studies in the Linguistic Sciences*, 22, 1, 1992, pp. 89-106
- 1993, "Clitics Like to Sound Good: Evidence from Polish", *Papers from the 29th Regional Meeting of the Chicago Linguistics Society*, 1, pp. 267-280
- 1997, "Exceptions in Phonological Theory", in: B. Caron (ed.), *Proceedings of the 16th International Congress of Linguistics*, Paris, July 20-25, 1997, CD-ROM, paper 0173
- 1998, "Język suahili", in: S. Godziński (ed.), *Szturm na wieżę Babel*, Warszawa, Instytut Orientalistyczny UW, pp. 46-75, 152-158
- 1999, "Syllable Structure Constraints in Exceptions", J. Rennison, K. Kühnhammer (eds), *Phonologica 1996. Syllables!?, Proceedings of the 8th International Phonology Meeting, Vienna 1996*, The Hague, Holland Academic Graphics
- 2004, „Leksem ręka w języku polskim w porównaniu do mkono w suahili [Lexeme ręka ‘hand/arm’ in Polish in comparison to mkono in Swahili]”, in: N. Pawlak, Z. Podobińska (eds), *Języki Afryki a Kultura*, Warszawa, AGADE, pp. 174-199
- , “Metaphorical uses of Swahili lexeme jasho ‘sweat’”, *SDALC*, 34, pp. 43-57
- 2005, “The semantic network of Swahili moyo ‘heart’: A corpus-based cognitive analysis”, *SDALC*, 37, pp. 47-80
- , “Serce w polskim i moyo w suahili w metaforach wyrażających emocje [Serce (‘heart’) in Polish and moyo in Swahili in metaphors expressing emotions]”, in: A. Duszak, N. Pawlak (eds), *Anatomia Szczęścia – Emocje Pozytywne w Językach i Kulturach Świata*, Warszawa, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, pp. 137-146

- , “Metaphor and metonymy in the semantics of body parts: A contrastive analysis”, in: E. Górska, G. Radden (eds.), *Metonymy-Metaphor Collage*, Warszawa, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, pp. 157-175

Unpublished conference papers

- 1992, jointly with Chin W. Kim, “‘ATR’ in Somali Vowel Harmony”, presented at the 23rd Annual Conference on African Linguistics, Michigan State University, E. Lansing, Michigan
- 1999, “Is Analogy a Threat to Phonology”, presented on the 4th Holland Institute of Linguistics Phonology Conference, Leiden, 28th-30th January

Reviews and varia

- 1998, “R. K. Herbert (ed.), *African Linguistics at the Crossroads: Papers from Kwaluseni, 1st World Congress of African Linguistics*”, *SDALC*, 24, pp. 66-73
- 2001, “J. Maho, *A Comparative Study of Bantu Noun Classes*, *Orientalia et Africana Gothoburgensia* 13, Göteborg, Acta Universitatis Gothoburgensis, 1999”, *SDALC*, 29, pp. 84-88
- 2004, “Jouni Filip Maho & Bonny Sands, *The Languages of Tanzania: A Bibliography* (*Orientalia et Africana Gothoburgensia* 17), Göteborg: Acta Universitatis Gothoburgensis, 2002, 428 pp.”, *SDALC*, 34, pp. 97-101
- 2005, “Daniel Mkude, *The Passive Construction in Swahili*. African Language Study Series 4. Tokyo 2005: Research Institute for Languages and Cultures of Asia and Africa (ILCAA), Tokyo University of Foreign Studies, 214 pp.”, *SDALC* , 38, pp. 93-97

Translations

1998, jointly with Z. Podobińska: E. Zúbková-Bertoncini, M. Toscano, *Kiswahili kwa furaha. Podręcznik języka suahili*, Zakład Języków i Kultur Afryki, Instytut Orientalistyczny Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, 128 pp.

MARIUSZ KRAŚNIEWSKI

Articles

2005, "Tro Adherents in West Africa. Tradition and Slavery", *Hemispheres, Studies on Culture and Societies*, 20, pp. 141-150

MARCIN KRAWCZUK

Articles

2005, "Relacje między kościołami Armenii i Etiopii. Św. Rypsyma i jej kult w Etiopii", in: A. Majewicz, A. Joniak-Luthi (eds), *Nie tylko Europa. Wybor materialow z I Ogołnopolskiej Konferencji Orientalistycznej w Ciężeniu nad Wartą*, Poznań, pp. 85-95

Reviews and varia

2005, "Osvaldo Raineri (ed.), *Introduzione alla lingua ge'ez (etiopico classico)*, Roma, *Orientalia Christiana*, 2002, 229 pp.", *SDALC*, 37, pp. 113-116

JANUSZ KRZYWICKI

Books and monographs

1985, *Contes didactiques bira (Haut Zaïre)*, Istituto Italo-Africano, Roma, 126 pp.

1992, *Wielość kultur i tekst. Lektury 'Spojrzenia króla' Camary Laye*, Instytut Orientalistyczny UW, Zakład Języków i Kultur Afryki, 241 pp.

- , Editor (jointly with S. Piłaszewicz), *Rola elit w Czarnej Afryce*, Warszawa, Polskie Towarzystwo Afrykanistyczne – Zakład Języków i Kultur Afryki, 122 pp.
- , Editor (jointly with B. Chołuj, A. Elbanowski, Z. Jamrozik, W. Rulewicz, P. Salwa, H. Suwała), *Panorama badań literackich (Antologia). Zeszyt I: Czym jest literatura?*, Warszawa, WUW, 86 pp.
- 1993, *Oriental Software List*, Instytut Orientalistyczny UW, 143 pp.
- 1998, “*Le regard du roi. Possibilités d’interprétation*”, *SDALC*, 23, Warsaw University, 85 pp.
- 2002, *Wprowadzenie do imaginarium literatury afrykańskiej*, part I, Warszawa, Dialog, 207 pp.
- 2004, jointly with A.S. Nalborczyk, E. Pałasz-Rutkowska, M. Religa, D. Stasik, *Wizerunek Europejczyków i kultury Zachodu w Azji i Afryce*, Wydawnictwo Trio, Warszawa, 217 pp.
- Articles**
- 1982, “Problem odpowiedniości wizji świata i struktury opowieści dydaktycznych u Babira”, *Studia Semiotyczne*, 12, pp. 113-124
- 1983, “Struktura opowieści a wizja świata u Babira”, 25 pp. (unpubl.)
- 1984, “Contes didactiques Bira (Haut Zaïre)”, *Africa*, (Roma) XXXIX, 3, pp. 416-434
- 1986, “The Image of the World in the Structure of Bira Folk Stories (Zaire)”, *HEM*, 2, pp. 161- 192
- 1987, “Odporność tekstu na interpretacje w sferze wartości (na przykładzie afrykańskiej opowieści ludowej)”, in: *Co badania filologiczne mówią o wartości*, Warszawa, Wydział Neofilologii UW, vol. I, pp. 201-212
- 1990, “Literatury Afryki. Wprowadzenie”, *Okolice*, 11/89-10/90, pp. 7-12

- , “Dziwność i obcość: o budowaniu świata w *Spojrzeniu króla Camary Laye*”, in: *My i oni. Obcość czy wspólnota?*, Warszawa, Wydział Neofilologii UW, pp. 230-249
- 1992, “Literatura na styku kultur. Przekazywanie wartości (rozważania wokół *Spojrzenia króla Camary Laye*)”, in: S. Sawicki, A. Tyszczyk (eds), *Problematyka aksjologiczna w nauce o literaturze*, Lublin, KUL, pp. 421-434
- , “Obrazy nowych elit w literaturze Czarnej Afryki”, in: *Rola elit w Czarnej Afryce*, Proceedings of the Annual Conference of the Polish Association of African Studies, November 1991, Warszawa, Zakład Języków i Kultur Afryki – Polskie Towarzystwo Afrykanistyczne, pp. 15-27
- 1993, “Krótka bibliografia literatur afrykańskich”, in: S. Piłaszewicz, *Słownik pisarzy Czarnej Afryki*, Warszawa, Zakład Języków i Kultur Afryki, pp. 83-94
- 1996 “Les symboles, les corrélations et les références dans le *Regard du roi* de Camara Laye”, *SDALC*, 20, pp. 5-41
- , “Modèles de la réalité et rhétorique persuasive dans les romans africains”, *SDALC*, 24, pp. 5-31
- , “L’écriture romanesque de Sony Labou Tansi. L’oeuvre littéraire dans l’environnement francophone”, *SDALC*, 24, pp. 32-54
- 1999, “Przez całe życie rodzić się do życia. O twórczości Sony'ego Labou Tansi”, *LS*, 1-2/1999, pp. 98-115
- , “Francuskojęzyczna powieść afrykańska”, *LS*, 1-2, pp. 231-251
- 2000, “Tradycja jako wartość i jako źródło inspiracji w literaturze”, *Afryka*, 11, pp. 1-19; 12, pp. 7-23
- 2001, “Opowiadanie na styku kultur: przypadek literatur afrykańskich”, in: B. Owczarek, Z. Mitosek, W. Grajewski (eds),

Praktyki opowiadania, 2001, Kraków, TAIWPN Universitas, pp. 273-300

2002, "Zderzenie światów kulturowych w powieści afrykańskiej", *Afryka*, 13, pp. 34-48

—, "Przemiany obyczajowe w powieści afrykańskiej", *Afryka*, 14, pp. 24-45

2004, "Perception de l'école occidentale dans la littérature africaine", *TRANS. Zeitschrift für Kulturwissenschaften*, No. 15/2004, CD

2005, "Uwarunkowania kulturowe literackiego wizerunku Europejczyków i kultury Zachodu w Afryce", "*Tacy sami a jednak inni*", *VIII Festiwal Nauki*, Warszawa, Instytut Orientalistyczny UW, pp. 7-16

—, "Wstęp", in: J. Krzywicki, A.S. Nalborczyk, E. Pałasz-Rutkowska, M. Religa, D. Stasik (eds), *Wizerunek Europejczyków i kultury Zachodu w Azji i Afryce*, Warszawa, Wydawnictwo Trio, pp. 9-20

—, "Wizerunek Europejczyków i kultury Zachodu w literaturze afrykańskiej", in: J. Krzywicki, A.S. Nalborczyk, E. Pałasz-Rutkowska, M. Religa, D. Stasik (eds), *Wizerunek Europejczyków i kultury Zachodu w Azji i Afryce*, Warszawa, Wydawnictwo Trio, pp. 211-276

—, "Literacki wizerunek pośredników między władzą kolonialną i afrykańską ludnością", *Afryka*, 21, pp. 41-55

Electronic publications

1997, "Choix de citations dissimulées et de phrases transposées du *Regard du roi* dans *Le Maître de la parole* de Camara Laye", <http://www.orient.uw.edu.pl/~jkrzywic/transpoz.html>

Reviews and varia

- 1971, "Technika powieści u Prousta", *Przegląd Humanistyczny*, 2, pp. 188-195
- 1992, "C. L. Miller, *Théories of Africans*", *Cahiers d'Études Africaines*, 120, XXX-4 (1990), pp. 523-526
- 1995, "Posiedzenie Stałego Komitetu Europejskiej Rady Badań Afrykanistycznych", *Afryka*, 3, pp. 89-93
- 1997, "Jean-Michel Devésá, Sony Labou Tansi. *Écrivain de la honte et des rives magiques du Congo*", *SDALC*, 21, pp. 51-61
- 2000, "Alicja Wrześcińska, *Elity kongijskie w poszukiwaniu tożsamości* (Les élites congolaises à la recherche de leur identité)", *Afr. Bull.*, 48, pp. 251-254
- 2002, "Blask figury, odprysk twarzy: X. Garnier, *Eclat de la figure. Etude sur l'antipersonnage de roman*", *Literatura na Świecie*, 4-5-6, pp. 380-387
- 2003, "Adele King, *Rereading Camara Laye*, Lincoln and London, University of Nebraska Press, 2002", *SDALC*, 32, pp. 67-70
- 33 entries on African literature, in: *Wielka Encyklopedia Powszechna*, Warszawa, PWN 2002-2003

In press:

- "Les dimensions de la parole chez Tierno Monémbo", *Version and Subversions*, Amsterdam, Rodopi, 19 pp.
- Wprowadzenie do imaginarium literatury afrykańskiej*. Cz. II, Warszawa, Wydawnictwo Trio.

Translations

- 1975, J. Auboyer, *Sztuka Indii*, Wydawnictwa Artystyczne i Filmowe, Warszawa, 270 pp.
- , R. Caillois, "Dynamika dysymetrii", *LS*, 1, pp. 160-193
- , R. Caillois, "Fedra i mitologia", *LS*, 1, pp. 194-203

1976, A. Robbe-Grillet, *W labiryncie* (fragments), *LS*, 8

1981, "Ludowa opowieść Babira", *PO*, 4, pp. 351-359

1987, jointly with J. Jarnuszkiewicz: Camara Laye, *Spojrzenie króla*, Warszawa, Iskry, 238 pp.

1999, Sony Labou Tansi, "Półtora życia", *LS*, 1-2, pp. 72-89

—, "Jestem obywatelem tego wieku. Wypowiedzi Sony'ego Labou Tansi zebrał Bernard Magnier", *LS*, 1-2, pp. 90-97

(all the translations from French, except for the 1981 one, which is from Kibira)

LAURA ŁYKOWSKA

Books and monographs

1992, "Sentence Schemata in Amharic", *SDALC*, Warsaw University, 57 pp.

1998, *Gramatyka języka amharskiego. Ćwiczenia*, Warszawa, Dialog, 161 pp.

2002, "Tense Relation Markers in Amharic as Exemplified in the Gospel According to Matthew", *SDALC*, Warsaw, 124 pp.

Articles

1994, "Teatr w Etiopii", *Dialog*, pp. 162-164

1995, "Afro-net: czyli Afryka w sieci – sieci w Afryce", *Afryka*, 3, pp. 79-89

1998, "Gramatyczna kategoria czasu we współczesnym języku amharskim", *PO*, 3-4, pp. 191-196

—, "Etiopia po 1991", in: J. Mantel-Niećko, M. Ząbek (eds), *Róg Afryki. Historia i współczesność*, Warszawa, Trio, pp. 203-234

2000, "Syntax and Semantics of the Expression 'to have' in Amharic", *SDALC*, 27, pp. 5-25

2003, "Grammaticalization of the Amharic Tense System", *SDALC*, 34, pp. 27-43

2005, "Gətəm", in: *Encyclopaedia Aethiopica*, vol. 2, Harrassowitz Verlag, Wiesbaden, pp. 777-779

In press:

"Grammaticalization patterns in Amharic: Preliminaries", *Proceedings of the 15th International Conference of Ethiopian Studies*, Hamburg

"The Mechanisms and Directions of the 'Modernization' of the Ethiopian Bible Translations (Ge'ez and Amharic) between the 14th and the 21st centuries, on the basis of the 'Song of Solomon'", Kraków

"Mechanizmy transformacji systemu czasowego języka amharskiego na tle systemu czasowego języków semickich", *Język a kultura*

Reviews and varia

1995, "Olga Kapeliuk, *Syntax of the Noun in Amharic*", *SDALC*, 18, pp. 66-73

2003, "Ronny Meyer, Renate Richter, *Language Use in Ethiopia from a Network Perspective*, Frankfurt am Main", *SDALC*, 34, pp. 85-87

—, "Zealelem Leyew, *The Kemantney Language. A sociolinguistic and Grammatical Study of Language Replacement*, Koeln, 2003", *SDALC*, 34, pp. 88-91

2004, "Helena Dubnov, *A Grammatical Sketch of Somali. "Grammatical Analyses of African Languages"*, 20, Koeln", *SDALC*, 35, pp. 43-46

—, "Językowe Zaduszki", nota z wystawy zorganizowanej w Zakładzie Języków i Kultur Afryki w dniach 27.X.-4.XI.2005, *Afryka*, 20, p. 96

2005, "Roland Kießling, Maarten Mous, *The Lexical Reconstruction of West-Rift Southern Cushitic*, Koeln", *SDALC*, 37, pp. 117-119

MAKONNEN ASFAW

Articles

1999, "Los", in: J. Mantel-Niećko (ed.), *Afrykański wygnaniec*, Warszawa, Dialog, pp. 306-342

Translations

2004, Paulos Nionio, "Inwazja Włochów na Etiopię: źródła konfliktu w 1935 roku, konflikt w Uol-Uol", *Afryka*, 19, pp. 19-31

JOANNA MANTEL-NIEĆKO

Books and monographs

1969, jointly with Getachew Paulos, *Praktyczna nauka języka amharskiego*, Warszawa, WUW, 184 pp. (1978 – 2nd edition)

—, *Les verbes de type A/B-C en amharique. Analyse sémantique comparée*, Varsovie, PWN, 96 pp.

1971, jointly with A. Bartnicki, *Historia Etiopii*, Wrocław, Ossolineum, 590 pp.

1973, jointly with L. Porębski, *Etiopia. Informator regionalny*, Warszawa, WUW, 114 pp.

1974, *Etiopia. Podstawowe wiadomości o kraju, jego dziejach i historii badań. Skrypt dla afrykanistów i etiopistów*, Warszawa, WUW, 149 pp.

1976, jointly with A. Bartnicki, *Istorija Efiopii*, Moskva, Progress, 592 pp. (transl. from Polish)

- 1978, jointly with A. Bartnicki, *Geschichte Äthiopiens. Von den Anfängen bis zur Gegenwart*, Berlin, Akademie Verlag, 725 pp. (transl. from Polish, changed and extended)
- 1980, *The Role of Land Tenure in the System of Ethiopian Imperial Government in Modern Times*, Warszawa, WUW, 289 pp.
- 1987, jointly with A. Bartnicki, *Historia Etiopii*, Wrocław, Ossolineum, 541 pp. (2nd edition, changed and extended)
- 1991, jointly with M. Stanowska, H. Suwała, B. Chmiel, E. Pankiewicz, *Próba sił. Źródła do dziejów Uniwersytetu Warszawskiego po 13 grudnia 1981*, Warszawa, WUW, 435 pp.
- 1999, jointly with M. Ząbek, (eds), *Róg Afryki. Historia i współczesność*, Warszawa, Trio, 470 pp.
- , Editor, *Afrykański wygnaniec*, Warszawa, Dialog, 366 pp.
- 2005, jointly with Gianni Dore, Irma Tadia, *I quaderni del Wälqayt. Documenti per la storia sociale dell’Etiopia, „Il politico e La Memoria”*, Torino 2005, 217 pp.

Articles

- 1956, “Staroamharskie Pieśni Królewskie”, *PO*, 3(23), pp. 287-300
- 1960, “Początki monarchizmu”, *Argumenty*, 22
- 1964, “W poszukiwaniu struktury i semantyki czasowników w języku amharskim”, in: *Sesja Jubileuszowa XXX-lecia Instytutu Orientalistycznego UW*, Warszawa, WUW, pp. 41-43
- , “Instytut Badań Etiopistycznych w Addis Abebie (Yä-qädamawī Haylä Sillas’ē Yunīversitī Yä-ityop’ya Tinatinna Mirmära Īnstītut)”, *PO*, 2, pp. 163-165
- , “Quantitative Research on the Phonetic Structure and Derivative Stems of the Amharic Verb”, *JSS*, 9, pp. 27-41
- , “Note sur les verbes bilitères avec première consonne prépalatale en amharique”, *GLECS*, X, pp. 1-4

- 1965, "Szkolnictwo wyższe w Afryce", *PIA*, 1, pp. 26-31
- 1966, "Z publikacji Instytutu Badań Etiopistycznych Uniwersytetu Hajle Sellasje I w Addis Abebie", *PO*, 3, pp. 242-248
- , "Czy języki Afryki są prymitywne", *Kontynenty*, 9, p. 9
- 1968, jointly with A. Bartnicki, "Początki państwa etiopskiego", *PO*, 3, pp. 103-116
- , jointly with A. Bartnicki, "Wielkość i upadek Teodora II. Zjednoczenie Etiopii", *Mówią Wieki*, 3 and 4, pp. 17-23 and 19-26
- , "Znajomość Etiopii w dawnej Polsce i początki etiopistyki polskiej", in: *Szkice z dziejów polskiej orientalistyki*, vol. II, Warszawa, PWN, pp. 217-226
- 1970, jointly with A. Bartnicki, "Walka wyzwolenicza ludów Etiopii przeciwko okupantowi włoskiemu w latach 1936-1941", *Dzieje Najnowsze*, II, 3, pp. 67-109
- , jointly with A. Bartnicki, "The Role and Significance of Religious Conflicts and People's Movements in the Political Life of Ethiopia in the 17th and 18th Centuries", *RSE*, XXIV, pp. 5-39
- 1971, jointly with Getachew Paulos Berhane, "Palatograms of Some Sounds in Amharic", *Afr. Bull.*, 15, pp. 23-41
- 1974, jointly with A. Bartnicki, "Nekotorye voprosy političeskoj istorii Efiopii na rubeże XIX-XX vekov", in: *Istorija, Socjologija i Kultura Narodov Afriki. Stati Polskich Učenyh*, Moskva, Nauka, pp. 159-196
- 1975, "Kto komu mówi «pan» w Addis Abebie? Szkic socjolingwistyczny", *Etnografia Polska*, XIX, 1, pp. 129-142 (with English summary)
- 1976, jointly with Aseffa Abreha, "Formy własności ziemskiej i stratyfikacja społeczna wsi etiopskiej. Próba analizy w ujęciu his-

- torycznym”, *Etnografia Polska*, XIX, 1, pp. 129-142 (with English summary)
- 1977, jointly with A. Bartnicki, “Rola armii w dziejach najnowszych Etiopii”, *Dzieje Najnowsze*, IX, pp. 21-51
- 1978, “Geneza armii etiopskiej i jej rola w rewolucji 1974 r.”, *PO*, 2, pp. 167-170
- , “Reforma rolna w Etiopii”, [on request of the Center of African Studies, Warsaw University], 32 pp. (unpubl.)
- 1980, “The Division of Ethiopia into Regions According to the Native Land Typology in Use at the Turn of the 19th and 20th Centuries”, in: J. Tubiana (ed.), *Modern Ethiopia. L'Éthiopie moderne*, Rotterdam, pp. 469-479
- , “Od alfabetu do sylaby, czyli reforma Ezany”, *Kontynenty*, 12, pp. 13 ff.
- 1984, jointly with Aseffa Abreha, “Forms of Land Tenure and Social Stratification in Rural Ethiopia. An Analysis through History”, *HEM*, 1, pp. 57-93 (updated version of the Polish publication, see: 1976)
- , “O pojmowaniu roli filologa w czasach współczesnych. Przykład filologa-etjopisty”, in: *Jak być dziś w Polsce filologiem obcym*, Wydział Neofilologii UW, Warszawa, pp. 249-264
- 1985, “Ethiopian Literature in Amharic”, in: B. W. Andrzejewski, S. Piłaszewicz, W. Tyloch (eds), *Literatures in African Languages. Theoretical Issues and Sample Surveys*, Warszawa, Cambridge University Press – Wiedza Powszechna, pp. 301-336
- 1986, “Białe centrum i czarne peryferie”, in: T. Dąbek-Wirgowa (ed.), *Kategorie peryferii i centrum w kształtowaniu się kultur narodowych*, Warszawa, WUW, pp. 259-271 [this paper appeared also in *Kultura i Społeczeństwo*, XXI, 1 (1987),

pp. 259-265]

- , “Some Thoughts on the Role of the Contemporary Philologist Based on the Experience of an Ethiopian Philologist”, in: T. Kronholm, E. Riad (eds), *On the Dignity of Man. Oriental and Classical Studies in Honour of Frithiof Rundgren*, Stockholm, pp. 285-294 (English version of the paper originally published in Polish, see: 1984)
- 1987, “Język i pismo. Ludzie słowa i ludzie czynu, czyli językoznawcy i eksperci”, in: *Co badania filologiczne mówią o wartości*, Warszawa, WUW, pp. 321-335
- 1988, “Auxiliary Historical Disciplines in the Studies of History of Ethiopia”, in: *Proceedings of the VIIIth Conference of Ethiopian Studies, Addis Ababa, November, 1984*, Addis Ababa
- , “African Studies – an Intellectual Challenge”, *Afrikanistische Arbeitspapiere. Schriftenreihe des Kölner Instituts für Afrikanistik*, Sondernummer 1988, pp. 19-26
- , “Witold Kazimierz Brzuski (6 września 1935 – 13 listopada 1987)”, *PO*, 1, pp. 79 ff.
- 1990, “Law that Generates Instability: the Case of Ethiopian Proclamations of September 1987”, *NEAS*, vol. 12, 2-3, pp. 83-91
- , “Tewodros II – the Hero of Past and Present”, in: Taddese Beyene, R. Pankhurst, Shiferaw Bekele (eds), *Kasa and Kasa. Papers on the Lives, Times, and Images of Tewodros II and Yohannes IV (1855-1889)*, Addis Ababa, pp. 193-196
- 1994, “The Impact of Western and Soviet Type Models of Euro-American Industrial Civilisation in Ethiopia”, *SDALC*, 16, pp. 4-23
- , “Ethiopian Students in Poland: Their Decisions Concerning Their Future Before and After the 1974 Revolution”, *SDALC*, 16, pp. 24-37

- , jointly with E. Rzewuski, “From Individuals to the Galaxy of Mankind: East-South-West Co-operation for Democracy and Human Development”, *SDALC*, 16, pp. 38-60
- 1995, “The Clash of Cultures in Ethiopia: Retro-and Perspective”, *SDALC*, 17, pp. 39-53 (English version of the Polish text, see: below)
- , “Jaka dziś powinna być rola afrykanistyki?”, *Afryka*, 2, pp. 5-13
- , “Zderzanie się kultur w Etiopii: retro- i perspektywa”, in: H. Zimoń (ed.), *Proceedings of the Symposium on 'African Cultures and Religions in the Process of Evangelization'*, Lublin, pp. 59-73
- 1996, “Języki Afryki”, in: M. Tymowski (ed.), *Historia Afryki*, vol. I, Wrocław, Ossolineum, pp. 38-66
- , “Aksum, Etiopia”, in: M. Tymowski (ed.), *Historia Afryki*, vol. I, Wrocław, Ossolineum, pp. 290-298
- , “Etiopia od X do połowy XVI w.”, in: M. Tymowski (ed.), *Historia Afryki*, vol. I, Wrocław, Ossolineum, pp. 570-589
- , “Etiopia od połowy XVI do schyłku XVIII w.”, in: M. Tymowski (ed.), *Historia Afryki*, vol. I, Wrocław, Ossolineum, pp. 885-897
- , “Kościół Etiopski”, in: M. Tymowski (ed.), *Historia Afryki*, vol. I, Wrocław, Ossolineum, p. 1257-1260
- , “The Rise of Addis Ababa”, *SDALC*, 19, pp. 5-16 (English version of Polish text, see: below)
- , “Powstanie miasta”, in: Z. Kwiecień et al. (ed.), *Pochwała historii powszechnej*, Warszawa, Instytut Historyczny Uniwersytetu Warszawskiego, pp. 125-133
- 1997, “Etiopia. Pars pro toto”, in: A. Mrozek-Dumanowska (ed.), *Między konfrontacją a tolerancją*, Materiały i Studia Zakładu

Krajów Pozaeuropejskich PAN, 4, pp. 19-23

- 1998, "Who lives in Ethiopia, where and who is the governor", *Afr. Bull.*, 46, pp. 65-75
- 1999, jointly with A. Bartnicki, "Bunty chłopskie w Etiopii w XVII w.", in: *Scientia et Amicita. Studia poświęcone Profesorowi Edwardowi Potkowskiemu*, Warszawa-Pułtusk, Wyższa Szkoła Humanistyczna w Pułtusku, pp. 37-41
- , "Etiopia od początku dziejów do 1991", in: J. Mantel-Niećko, M. Ząbek (eds), *Róg Afryki. Historia i współczesność*, Warszawa, Trio, pp. 183-203
- , jointly with M. Ząbek, "Współczesność. Międzynarodowe i wewnętrzne problemy Rogu Afryki", in: J. Mantel-Niećko, M. Ząbek (eds), *Róg Afryki. Historia i współczesność*, Warszawa, Trio, pp. 415-441
- 2000, "Etiopczyk patrzy na białego człowieka", *Prace Instytutu Stosowanych Nauk Społecznych Uniwersytetu Warszawskiego*, 4, pp. 184-207
- 2003, "Administrative division. Historical concepts of administrative division", in: *Encyclopedia Aethiopica*, vol. 1, Wiesbaden., Harrasowitz, pp. 97- 121
- , "Modern concepts of administrative division", in: *Encyclopedia Aethiopica*, vol.1, Wiesbaden, Harrasowitz, pp.121-123
- , "Ali Gwamgul", in: *Encyclopedia Aethiopica*, vol. 1, Wiesbaden, Harrasowitz, pp. 201
- , "Army in 13th-20th centuries", in: *Encyclopedia Aethiopica*, vol. 1, Wiesbaden, Harrasowitz, pp. 348
- , jointly with Denis Nosnitsin, "Amde Seyon I", in: *Encyclopedia Aethiopica*, vol. 1, Wiesbaden, Harrasowitz, pp. 227-229

- , “Awag”, in: *Encyclopedia Aethiopica*, vol. 1, Wiesbaden, Harrasowitz, pp. 400
- , “Ballabat”, in: *Encyclopedia Aethiopica*, vol. 1, Wiesbaden, Harrasowitz, pp. 461

Reviews and varia

- 1961, “W. Leslau, *The Verb in Harari (South Ethiopia)*”, *RO*, XXV, 1, pp. 147-151
- 1971, “A. Klingenheben, *Deutsch-Amharischer Sprachführer*”, *FO*, XX, pp. 367-369
- 1973, “L. Ricci, Letterature dell’Etiopia. (Estratto della *Storia delle letterature d’Oriente* diretta da O. Botto)”, *FO*, XIV, pp. 313-319
- 1988, “W. Brzuski, *Zapóżyczzenia arabskie w dawnym i współczesnym języku amharskim*”, *Afr. Bull.*, 35, pp. 163-167
- 1994, “Bogumił Witalis Andrzejewski (1922-1994). Wspomnienie”, *Afryka*, 1, pp. 50-52
- 1996, “Profesor Stefan Strelcyn (1918-1981)”, *Afryka*, 4, pp. 38-45
- , “Po bitwie...”, *Afryka*, 4, pp. 10-12
- , “Wywiad z prof. Joanną Mantel-Niećko”, *Afryka*, 4, pp. 45-61
- 1997, “Wizyta Profesora Bairu Tafla”, *Afryka*, 5, pp. 91-94
- 1998, “Profesor Romuald Kudliński - przewodniczący Senackiej Komisji Uniwersytetu Warszawskiego do spraw Osób Pozbawionych Wolności w latach 1981-1990”, in: *Człowiek i wychowawca. Słowo o Romualdzie Kudlińskim*, ed. by K. Calińska, Wyższa Szkoła Bankowości, Finansów i Zarządzania im. Profesora Romualda Kudlińskiego w Warszawie, Olympus, pp. 99-103
- 1999, “Wstęp”, in: J. Mantel-Niećko (ed.), *Afrykański wygnaniec*, pp. 7-9

- , “Zakończenie”, in: J. Mantel-Niećko (ed.), *Afrykański wygnaniec*, pp. 341-343
- , “Słowo wprowadzające” and “Wstęp”, in: J. Mantel-Niećko, M. Ząbek (eds), *Róg Afryki. Historia i współczesność*, pp. 11-23
- 1999-2001, “*Aethiopica. International Journal of Ethiopian Studies*, vol. 1-4, 1998-2000”, in: M. Lubański et al. (eds), *Warszawskie Studia Teologiczne*, vol. XII, 2, *Miscellanea Aethiopica*, pp. 149-157
- 2000, “*Aethiopica. International Journal of Ethiopian Studies*, vol. I, 1998, vol. II, 1999”, *Afryka*, 11, pp. 56-66
- , consultation “Aleksander Bułatowicz, *Z wojskami Menelika II. Zapiski z podróży do Etiopii*, przełożyła, wstępem i komentarzem zaopatrzyła Grażyna Podeszwa, Warszawa, Dialog, 303 pp.”
- 2004, Andrzej Bartnicki 25 czerwca – 16 marca 2006, *Afryka*, 19, pp. 7-12
- , Ważniejsze publikacje Andrzeja Bartnickiego, *Afryka*, 19, pp. 12
- , Gieta Hun, „Etiopczyk o wojnie etiopsko-włoskiej”, wstęp i konsultacja, *Afryka*, 19, pp. 19-31
- 2005, Ferenc Alexander, in: *Encyclopedia Aethiopica*, vol. 2, Wiesbaden, Harrasowitz, pp. 528-529

Translations

- 1957, “Staroamharskie Pieśni Królewskie”, *PO*, 3, pp. 287-305 (from so-called Old Amharic)
- 1958, “Teksty abisyńskie”, in: *Myśli srebrne i złote. Z Czarnego Łądu*, Warszawa, Wiedza Powszechna, pp. 9-59 (from amharic)
- 1961, “Bajki amharskie”, *PO*, 1, pp. 43-51 (from Amharic)

—, “O Jaredzie muzyku”, *PO*, 1, pp. 41 ff. (from Giiz)

1963, “W poszukiwaniu poznania Boga”, *EUH*, 1, pp. 55-64
(from Giiz)

KRYSTYNA MUSZYŃSKA

Articles

2000, jointly with A. Kryszczuk, D. Granada, M., “Wyprawa 1999 roku”, katalog wystawy „Śladami Jana Czekanowskiego do Afryki Środkowej 1907-8”, Warszawa, pp.38-39

2002, “Globalizacja kontra chaos”, *Res Publica Nowa*, 08/2002, pp. 96-97

—, “Czekanowski's impact on African Studies in English”, *University of Leipzig Papers on Africa*, No.10 (2002), pp. 57-62

2005, “Afryka zaklęta w fotografiach Zagórskiego”, kwartalnik *Fotografia*, nr 19/2005, pp. 91-98

MAGDALENA OLEJARNIK

Articles

2005, “Transitivity Continuum in Swahili”, *SDALC*, 38, pp. 31-54

—, “Panta rei: Metaphorical use of Swahili verbs denoting the motion of liquids”, in: E. Górską, G. Radden (eds), *Metonymy-Metaphor Collage*, Warsaw, Warsaw University Press, pp. 177-196

NINA PAWLAK

Books and monographs

- 1978, *Gramatyka języka hausa w ćwiczeniach*, Warszawa, WUW, 111 pp.
- 1989, *Gramatyka języka hausa. Fonologia i fonetyka. Morfologia*, Warszawa, WUW, 177 pp.
- 1994, *Syntactic Markers in Chadic. A Study on Development of Grammatical Morphemes*, Warszawa, Instytut Orientalistyczny – Zakład Języków i Kultur Afryki, 236 pp.
- 1998, *Język hausa*, Warszawa, Dialog, 228 pp.
- 2002, *Hausa outside the mother area. Plateau variety*, Warszawa, DIALOG, 157 pp.
- 2003, Editor (jointly with A. Duszak), *Anatomia gniewu: emocje negatywne w językach i kulturach świata* [Anatomy of Anger – negative emotions across languages and cultures], Warszawa, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 230 pp.
- 2004, Editor (jointly with Z. Podobińska), *Języki Afryki a kultura* [African languages and culture], Warszawa, AGADE, 288 pp.
- 2005, Editor (jointly with A. Duszak), *Anatomia szczęścia – emocje pozytywne w językach i kulturach świata* [Anatomy of Happiness – positive emotions across languages and cultures], Warszawa, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, pp. 335

Articles

- 1975, “The Semantic Problems of Intensive Form in Hausa Verbs”, *Afr. Bull.*, 23, pp. 139-149
- 1978, “Problematyka formowania się narodu nigeryjskiego na łamach tygodnika *Gaskiya ta Fi Kwabo* w latach 1960-1975”, *PO*, 4, pp. 375-381
- , “Problem klasyfikacji języka hausa”, paper presented at the

First Conference of Polish Arabists, Kraków, 19-20 Apr., 1978
(unpubl.)

- 1985, "Akan Folk Literature and the Beginning of Writing in Twi",
in: B. W. Andrzejewski, S. Piłaszewicz, W. Tyloch (eds), *Lit-
eratures in African Languages. Theoretical Issues and Sample
Surveys*, Warszawa, Cambridge University Press – Wiedza
Powszechna, pp. 128-156
- 1986, "Expressing Spatial Relations in the Hausa Language",
SDALC, 85 pp.; re-edited *Orientalia Varsoviensia*, 3, 1990,
pp. 59-110
- , jointly with K. Neumann-Czarnecka, "Remarks on Teaching
the Hausa Language in Nigerian Secondary Schools (on the
basis of a questionnaire made in two schools in 1985)",
SDALC, "Hausa Studies", pp. 20-25; re-edited *Orientalia
Varsoviensia*, 3, 1990, pp. 149-154
- 1987, "Vyraženie prostranstvennykh otnoženij v jazyke chausa",
in: S. Piłaszewicz, J. Tulisow (eds), *Problemy języków Azji
i Afryki*, Warszawa, PWN, pp. 345-349
- 1988, "Diachronic Analysis of Exponents of Spatial Relations
in Hausa", *Azja, Afryka, Ameryka Łacińska*, special issue, 21,
pp. 115-120
- 1989, jointly with J. Grabka, "The Verbal Bases of Compound Words
in Hausa", *SDALC*, "Hausa Studies II", pp. 1-28
- 1991, "Historical Inferences to Be Drawn from Hausa Names of
Plants", in: S. Piłaszewicz, E. Rzewuski (eds), "Unwritten Tes-
timonies of the African Past", *Orientalia Varsoviensia*, 2, pp.
97-103
- 1992, "Non-Verbal Sentences in Chadic", *SDALC*, "Hausa Studies
V", pp. 5-34.
- 1993, "Alternacje syntaktyczne wykładników aspektu w językach

czadyjskich”, in: J. Sambor, J. Linde-Usiekniewicz, R. Huszcza (eds), *Językoznawstwo synchroniczne i diachroniczne*, Warszawa, pp. 215-221

1995, “Particles in Chadic: Retentions and Innovations in Marking Grammatical Functions”, in: D. Ibrizimow, R. Leger (eds), *Studia Chadica and Hamito-Semitic*, Köln, Rüdiger Köppe Verlag, pp. 129-137

1997, “Demonstratives and Pronouns in Grammatical Systems of Chadic”, in: S. Baldi (ed.), *Langues et Contacts de Langues en Zone Sahelo-Saharienne: 3e Table Ronde du Réseau 'Diffusion Lexical'*, Napoli, pp. 133-142

1998, “Uczyć się hausa w Nigerii”, in: Z. Łazowski (ed.), *Polacy w Nigerii*, Warszawa, Dialog, pp. 124-136

—, “Syntactic Markers in Chadic. An Array of Phonological Form, Morphosyntactic Behaviour and Lexical Meaning”, in: B. Caron (ed.), *Proceedings of the 16th International Congress of Linguists, Paris, July 20-25, 1997*”, Elsevier Science, Optimedia (CD), Pergamon, Oxford, Paper No. 0421

2000, “Ludy i języki świata” [lexicon entries – African languages], in: K. Damm, A. Mikusińska (eds), *Leksykon PWN*, Warszawa, PWN”

2001, “Diachronic Typology of Locative Phrases in Chadic”, *SUGIA*, 16, pp. 355-385

—, “Polysystemism as a key to internal reconstruction. The case of Hausa”, in: D. Ibrizimow, R. Leger, U. Seibert (eds), *Von Aegypten zum Tschadsee – eine linguistische Reise durch Afrika*, Würzburg, Deutsche Morgenländische Gesellschaft (Erion Verlag), pp. 311-322

—, “Samotny wojownik czy specjalista do wynajęcia? (Głos w dyskusji: Jaka powinna być dziś rola afrykanistyki?)”, *Afryka*, 12, pp. 83-87

- , “Trzeci Światowy Kongres Językoznawstwa Afrykańskiego”, *Afryka*, Nr 12, pp. 92-96
- , “Polacy w Nigerii Tom IV Polacy w krajach Afryki Zachodniej praca zbiorowa pod redakcją Z. Łazowskiego i S. Łazowskiej, Wydawnictwo Akademickie DIALOG, Warszawa”, *Afryka*, 12, pp. 107-109
- 2002, “Czy to już wojna cywilizacji?”, *Zeszyty Towarzystwa Popierania i Krzewienia Nauk*, 38, pp. 36-39
- 2003, “Kryteria doskonalenia przekładu. Co znaczą kolejne przekłady Biblii na języki afrykańskie?”, in: A. Halemba, J. Różański (eds.), *Między przekładem biblijnym a teologią afrykańską*, Warszawa, Komisja Episkopatu Polski ds. Misji, pp.19-31
- , “Motyw zemsty i kary w bajkach afrykańskich” [Motif of revenge and punishment in the African folktales], in: A. Duszak, N. Pawlak (eds), *Anatomia gniewu: emocje negatywne w językach i kulturach świata*, Warszawa, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, pp. 215-223
- , “Locative Prepositions in Chadic: lexical or grammatical morphemes”, in: E. Shay, U. Seibert (eds), *Motion, Direction and Location in Language*, Amsterdam, John Benjamins, pp. 235-254
- , “The structural features of Plateau Hausa”, in: Kézié K. Lébiakaza (ed.), *Actes du 3e Congrès Mondial de Linguistique Africaine, Lomé 2000 (3rd World Congress of African Linguistics, vol. 3)*, Köln, Rüdiger Köppe, pp. 297-313
- 2004, “The early stages of creolization: Hausa from Jos”, *Folia Orientalia*, 40, pp. 1-14
- , “Trudne partnerstwo z Afryką” [Hard partnership with Africa], *Afryka*, 20, pp. 92-95

- 2005, "W poszukiwaniu miary szczęścia. Zdrowie/spokój/szczęście czyli *lafiya* w języku i kulturze Hausa" [Measuring the happiness. Health/peace/luck or *lafiya* in the Hausa language and culture], in: A. Duszak, N. Pawlak (eds), *Anatomia szczęścia – emocje pozytywne w językach i kulturach świata*, pp. 81-91
- , "Most polsko-afrykański na Uniwersytecie Warszawskim", *Kwartalnik UW*, 4 (25), pp. 31-34
- , "Conceptualization of "thinking" and "speaking" in Hausa", in: E. Górska, G. Radden (eds), *Metonymy-Metaphor Collage*, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, pp. 121-142

Reviews and varia

- 1977, "Ch. H. Kraft, M. G. Kraft, *Introductory Hausa*", *PO*, 2, pp. 154-155
- , "*Mother Tongue Education. The West African Experience*, ed. by A. Bamgboṣe", *PO*, 2, pp. 155 ff.
- 1978, "Sprawozdanie z I Konferencji Arabistów Polskich, Kraków, 19-20. IV. 1978", *PO*, 2, pp. 325-327
- 1979, "S. Baldi, *Systematic Hausa Bibliography*", *PO*, 3, pp. 232-235
- 1986, "S. Piłaszewicz, *Alhadzi Umaru (1958-1934) – poeta ludu Hausa*", *HEM*, 2, pp. 233-236; *PO*, 3, pp. 273-276
- 1990, "Philip Jaggat, Graham Furniss (eds), *Studies in Hausa Language and Linguistics*", *SDALC*, "Hausa Studies III", pp. 69-75
- 1992, "V. S. Khrakovskiy (ed.), *Tipologiya iterativnykh konstruktsiy*, 1989, Leningrad", *SDALC*, "Hausa Studies V", pp. 59-64
- 1993, "V. S. Khrakovskiy (ed.), *Tipologiya imperativnykh konstruktsiy*, 1992, St. Peterbourgh", *SDALC*, 15, pp. 42-45.
- , "B. Caron, *Le haoussa de l'Ader*, 1991, Berlin", *Afrika und Übersee*, 6, pp. 149-151

- 1995, "H. Jungrraithmayr, D. Ibriszimow, *Chadic Lexical Roots*", *SDALC*, 18, pp. 58-64
- , "D. Ibriszimow, Alhaji Maina Gimba (eds), *Bole Language and Documentation Unit*", *SDALC*, 18, pp. 64-66
- 1997, "Z. Frajzyngier, *Grammaticalization of the Complex Sentence. A Case Study in Chadic*", *SDALC*, 22, pp. 67-70
- 1997, "E. Wolff, *Referenzgrammatik des Hausa*", *Journal of African Languages and Linguistics*, 18-2, pp. 200-205
- 1998, "U. Seibert, *Das Ron von Daffo (Jos Plateau, Zentralnigeria). Morphologische, syntaktische und textlinguistische Strukturen einer westschadischen Sprache*", *SDALC*, 24, pp. 78-82
- , "W. Seidensticker, M. Bross, Ahmad Baba Tela (eds), *Guddiri Studies. Language and Rock Paintings in Northeastern Nigeria*", *Afrika und Übersee*, 81-2, pp. 312-314
- 1999, "*Afrikanische Sprachen im Brennpunkt der Forschung*, I. Fiedler, C. Griefenow-Mewis, B. Reineke (eds), 1998, Köln, Rüdiger Köppe Verlag", *SDALC*, 26, pp. 82-86
- 2000, "Al-Amin Abu-Manga, *Hausa in the Sudan. Process of Adaptation to Arabic*", 1999, Köln, Rüdiger Köppe Verlag, 215 pp.", *SDALC*, 28, pp. 74-77
- , "Jeffrey Heath, *A Grammar of Koyraboro (Koroboro) Senni: the Songhay of Gao, Mali*, (Westafrikanische Studien; Bd. 19), 1999, Köln, Rüdiger Köppe Verlag", *SDALC*, 28, pp. 78-81
- 2001, "Z. & S. Łazowscy (eds), *Polacy w Nigerii*, vol. IV, *Polacy w krajach Afryki Zachodniej*, 2000, Warszawa", *Afryka*, 12, pp. 107-109
- , "Trzeci Światowy Kongres Językoznawstwa Afrykańskiego", *Afryka* 12, pp. 92-96
- , "Konferencja poświęcona językom nilosaharyjskim (8th Nilo-Saharan Linguistics Colloquium), Hamburg, 22-25 sierpnia

- 2001 r.”, *Afryka*, 13, pp. 87-89
- , “Paul Newman, *The Hausa Language. An Encyclopedic Reference Grammar*, 2000, New Haven & London”, *SDALC*, 30, pp. 87-94
- , “Rainer Vossen, *Die Khoe-Sprachen. Ein Beitrag zur Erforschung der Sprachgeschichte Afrikas* (Quellen zur Khoisan-Forschung, vol. 12), 1997, Köln, Rüdiger Köppe Verlag”, *SDALC*, 30, pp. 94-97
- , “Konferencja naukowa: Teorie lingwistyczne a języki subsaharyjskie (*Théorie linguistique et langues sub-sahariennes*), Paryż, 6-8 luty 2002”, *Afryka*, 14, pp. 86-88
- 2002, (commentary): “Paul Newman. 1983. *The efferential (alias causative) in Hausa*”, in: Philip J.Jaggar, H.Ekkehard Wolff (eds), *Chadic and Hausa Linguistics: Selected Papers of Paul Newman with Commentaries*, Köln, Rüdiger Köppe Verlag, pp. xvii, pp. 338-338
- 2003, “Christopher Ehret, *A Historical-Comparative Reconstruction of Nilo-Saharan*. (Sprache und Geschichte in Afrika/SUGIA: Beiheft 12) Rüdiger Köppe Verlag, Köln 2001”, *SDALC*, 33, pp. 117-121
- 2005, “Birgit Hellwig, *The grammatical coding of postural semantics in Goemai (a West Chadic language of Nigeria)*. MPI Series in Psycholinguistics 22. Ponsen & Looijen bv, Wageningen 2003”, *Afrika und Übersee*, 86, 2, pp. 281-285
- , “Paul Newman, *Klingenheben's Law in Hausa*, “*Chadic linguistics*”, vol. 2, ed. by Ibrizimow D., H. Tourneau, H.E. Wolff, Köln: Rüdiger Köppe, 2004”, *SDALC*, 37, pp. 119-123

Translations

1988, *Opowieści ludu Hausa*, Warszawa, Nasza Księgarnia, 235 pp.
(from Hausa)

STANISŁAW PIŁASZEWICZ

Books and monographs

1971, *Język hausa*, Warszawa, WUW, 284 pp. [1978, 2nd edition;
1989, 3rd edition]

1972, *Wypisy z literatury hausa*, Warszawa, WUW, 175 pp.

1978, *Afrykańska Księga Rodzaju*, Warszawa, Iskry, 352 pp.

1981, *Alhadži Umaru (1858-1934) – poeta ludu Hausa. Studium historyczno-literackie*, Warszawa, WUW, (*Dissertationes Universitatis Varsoviensis* No 191), 300 pp. (with English summary)

1983, *Historia literatur afrykańskich w językach rodzimych. I. Literatura hausa*, Warszawa, WUW, 351 pp. (with summary in English, Hausa and Russian), [1988, 2nd edition]

1985, Editor (jointly with B. W. Andrzejewski and W. Tyloch), *Literatures in African Languages. Theoretical Issues and Sample Surveys*, Warszawa, Cambridge University Press – Wiedza Powszechna, 672 pp.

1986, *W cieniu krzyża i półksiężyca. Rodzime religie i filozofie ludów Afryki Zachodniej*, Warszawa, Iskry, 278 pp.

1987, Editor (jointly with J. Tulisow), *Theoretical Problems of African and Asian Languages*, Warszawa, PWN, 393 pp.

1989, *Antologia współczesnej literatury hausa. Zababun rubuce-rubucen Hausa na zamani*, Warszawa, WUW, 393 pp.

1990, Editor (jointly with M. J. Künstler), “Studies in Asian and African Languages”, *Orientalia Varsoviensia*, 3, Warszawa,

WUW, 154 pp.

1991, Editor (jointly with E. Rzewuski), "Unwritten Testimonies of the African Past", *Orientalia Varsoviensia*, 2, Warszawa, WUW, 226 pp.

—, *Woyengi die Mutter der Welt. Mythen und Legenden westafrikanischer Völker*, Leipzig und Weimer, Kiepenheuer Verlag, 275 pp.

1992, *Religie Afryki. Ewolucja wierzeń rodzimych w kontaktach z islamem i chrześcijaństwem*, Warszawa, WUW, 183 pp.

—, *The Zabarma Conquest of North-West Ghana and Upper Volta. A Hausa Narrative 'Histories of Samori and Babatu and Others' by Malam Abu*, Warsaw, Polish Scientific Editors, 208 pp.

—, Editor (jointly with J. Krzywicki), *Rola elit w Czarnej Afryce*, Warszawa, Polskie Towarzystwo Afrykanistyczne – Zakład Języków i Kultur Afryki, 122 pp.

1993, *Słownik pisarzy Czarnej Afryki*, Warszawa, Zakład Języków i Kultur Afryki, 97 pp.

1994, *Wstęp do afrykanistyki*, Warszawa, WUW, 188 pp., maps of languages

1994, *Potęga Księgi i Miecza Prawdy. Religia, cywilizacja i kultura islamu w Afryce Zachodniej*, Warszawa, PWN, 266 pp.

1995, *Egzotyczny świat sawanny. Kultura i cywilizacja ludu Hausa*, Warszawa, Dialog, 312 pp.

1996, *Słownik mitologii i religii Czarnej Afryki*, Warszawa, Dialog, 215 pp.

1998, *Języki czadyjskie*, Warszawa, Dialog, 146 pp.

2000, *Religie Afryki*, Warszawa, WUW, 393 pp.

—, *Hausa Prose Writings in Ajami*, "Sprache un Oralität in Africa" 22, Berlin, Dietrich Reimer Verlag, 507 pp.

- 2002, *Religie i mitologia Czarnej Afryki*, Warszawa, Dialog, 265 pp.
- 2004, jointly with E. Rzewuski, *Wstęp do afrykanistyki*, Warszawa, WUW, 220 pp. (second edition)
- , “‘Evil Words’ – a Hausa Poem from the IASAR/109 (i) Manuscript”, *SDALC* 36, Warsaw University, 78 pp.

Articles

- 1969, “A Story of the Wala People. Hausa Text from the IASAR/152 Manuscript”, *Afr. Bull.*, 10, pp. 53-76
- , “Z dziejów literatury hausa”, *PO*, 4, pp. 347-351
- , “The Story of Wala, our Country. Hausa Text from the IASAR/45 Manuscript”, *Afr. Bull.*, 11, pp. 59-78
- 1971, “Stories from Northern Ghana. Hausa Text from the IASAR/22 Manuscript”, *RO*, XXXIV, 2, pp. 73-107
- 1974, “Kosmogonia ludów Afryki”, *EUH*, 4, pp. 79-96
- , “The ‘Song of Poverty and Wealth’: A Hausa Poem on Social Problems”, *Afr. Bull.*, 21, pp. 67-115
- , “Bóg się rodzi... w Afryce”, *Argumenty*, 863, p. 18
- 1975, “The ‘Arrival of the Christians’: A Hausa Poem on Colonial Conquest of West Africa”, *Afr. Bull.*, 22, pp. 55-129
- , “Teksty afrykańskie ilustrujące postawy moralne”, 115 pp. (unpubl.) [on request of the Committee of Oriental Studies of the Polish Academy of Sciences]
- , “Źródła hausańskie do historii Afryki”, 44 pp. (unpubl.) [on request of the Centre of African Studies of Warsaw University]
- , “Krzyż – symbolika i dzieje”, *Argumenty*, 876, p. 4
- , “Zmartwychwstanie w wierzeniach Afryki”, *Argumenty*, 877, pp. 4 ff. and 15
- 1976, “Bractwo Tidżanijja w Afryce Zachodniej”, *EUH*, 4, pp. 29-41

- , “Polskie przekłady i badania nad literaturą afrykańską”, *PO*, 4, pp. 387-396
- , “Hausańska Księga Snów”, *Kontynenty*, 8, pp. 20 ff., and 10, p. 35
- , “Śmierć w wierzeniach Afrykańczyków”, *Argumenty*, 965, p. 13
- 1977, “Współczesna literatura hausa a nowe postawy społeczne”, *PO*, 2, pp. 97-109
- 1978, “Postawy i problemy społeczne w powojennej literaturze hausa”, in: *Tradycja i współczesność w Azji, Afryce i Ameryce Łacińskiej*, ed. by E. Szymański, Wrocław, pp. 189-222
- , “We Thank the Lord God: A Hausa Poem from the IASAR/160 Manuscript”, *RO*, XXXIX, 2, pp. 57-95
- 1980, “Hausa Language in the Modern World. A Tentative Typology of its Neologisms”, in: *African Studies in Poland*, ed. by A. Zajączkowski, Warszawa, Ossolineum, pp. 143-155
- , “Systemy pisma Afryki Zachodniej a ortografia i problemy transkrypcyjne języka hausa”, *Azja, Afryka, Ameryka Łacińska*, 3, pp. 53-64
- 1981, “Homiletic Poetry of Al-Haji Umaru”, *Afr. Bull.*, 30, pp. 73-109
- , “Warning Against Social Evils of Modern Times and Ideas about Social Improvement in the Hausa Drama”, in: F. Gruner (ed.), *Literaturen Asiens und Afrikas*, Berlin, Akademie Verlag, pp. 351-358
- , “II International Symposium on the Theoretical Problems of Oriental and African Languages”, *Bulletin d'Information (Paris)*, 2, pp. 51-56
- , “Obraz zderzenia kultur w prozie hausańskiej”, *PO*, 3, pp. 223-239

- , “Stare i nowe pisma w Afryce”, *Kontynenty*, 3, pp. 16 ff. and 29; 4, pp. 20 ff. and 32
- , “Studies on Hausa in Northern Nigeria: A Case Study on the National Language Problem in Nigeria”, paper presented at the conference on Nigeria in Prague, 14-16 Sept., 1981, 10 pp., typescript
- 1982, “‘Kalmomi miyagu’ – a Hausa Poem by Alhaji Umaru. Its Content, Structure and Style”, in: Abba Rufa’i, Ibrahim Yaro Yahaya (eds), *Proceedings of the IInd Conference on Hausa Language, Literature and Cultures*, Kano, pp. 449-472
- 1983, “Islam w Czarnej Afryce”, *As-Sadaka*, 26, pp. 22-26
- , “Barwy afrykańskiego islamu”, *As-Sadaka*, 27, pp. 25-29
- , “Sztuka spod znaku islamu”, *As-Sadaka*, 28, pp. 26-29
- 1984, “Rola filologa-hausanisty w interpretacji, zbliżaniu i wzajemnym wzbogacaniu kultur”, in: K. Kasprzyk, Z. Słupski (eds), *Jak być dziś w Polsce filologiem obcym*, Warszawa, Wydział Neofilologii UW, pp. 265-274
- , “Šarha al-warīqa fi ‘ilm al-watīqa. Podręcznik epistolografii hausańskiego autora Alhadżiego Umaru”, *PO*, 1-4, pp. 144-150
- , “The Craft of the Hausa Oral Praise Poets and Their Role in Society”, in: S. Biernaczky (ed.), *Folklore in Africa Today. Proceedings of the International Workshop*, Budapest, *Artes Populaires*, 10/11, vol. 1, pp. 269-276
- , “Magia i medycyna u Hausów”, *Kontynenty*, 6, pp. 11-14
- 1985, “Literature in the Hausa Language”, in: B. W. Andrzejewski, S. Piłaszewicz, W. Tyloch (eds), *Literatures in African Languages. Theoretical Issues and Sample Surveys*, Warszawa, Cambridge University Press – Wiedza Powszechna, pp. 190-254

- , “The Rise of Written Literature in African Languages”, in: B. W. Andrzejewski, S. Piłaszewicz, W. Tyloch (eds), *Literatures in African Languages. Theoretical Issues and Sample Surveys*, Warszawa, Cambridge University Press – Wiedza Powszechna, pp. 49-96
- 1986, “The Hausa Text of the Draft Constitution for Nigeria”, *Afr. Bull.*, 33, pp. 103-117
- , “Religie Afryki”, *EUH*, 3-4, pp. 57-69
- , “Tradycyjne formy teatru Hausa i współczesne sztuki telewizyjne”, *PO*, 3-4, pp. 159-173
- , “Na tamtym świecie”, *Argumenty*, 36, p. 4
- 1987, “Arabic and Hausa: Two Vehicles of the Hausa Literary Tradition”, *RO*, XLV, 2, pp. 67- 72
- , “Pieśni ludu Bole z kraju Fika”, *PO*, 2, pp. 221-228
- , “Wole Szoinka, laureat Nagrody Nobla, 1986”, *PO*, 1, pp. 125
- , “II Międzynarodowe Sympozjum ‘Teoretyczne Problemy Języków Azji i Afryki’ (Wstęp)”, in: S. Piłaszewicz, J. Tulisow (eds), *Problemy Języków Azji i Afryki*, Warszawa, PWN, pp. 11-15
- 1988, “Images of the Temporal World in Hausa Verse”, *Afr. Bull.*, 35, pp. 67-80
- , “New Vocabulary and Idioms in Modern Hausa Literature (1980-1984)”, in: G. Furniss, P. J. Jaggar (eds), *Studies in Hausa Language and Linguistics*, London, pp. 202-217
- , “In the Service of the Nation and State. A Study in Novel Writings of the Hausa Author Sulaiman Ibrahim Katsina”, *Studies on the Developing Countries*, 1, pp. 39-56
- , “Charakterystyka afrykańskich wierzeń rodzimych”, *EUH*, 2, pp. 85-96

- , “Promocja literatury Czarnej Afryki w Polsce”, in: J. Danecki (ed.), *Stosunki literackie Polski z krajami Azji i Afryki*, Warszawa, Interpress, pp. 51-73
- , “Promotion of the Literature of Black Africa in Poland”, in: J. Danecki (ed.), *Poland's Literary Relations with the Countries of Asia and Africa*, Warsaw, Interpress, pp. 53-75
- , “Rodzime religie Afryki wobec procesu islamizacji”, *EUH*, 4, pp. 47-66
- 1989, “From Arabic to Hausa: The Case of the Hausa Poet Alhaji Umaru”, *RO*, 1, pp. 97-104
- , “Działalność afrykanistyczna W. Tylocha”, *EUH*, 4, pp. 49-52
- , “Hausański klucz do Afryki”, *Kontynenty*, 9, pp. 8 ff.
- 1990, “Phraseologisms in Hausa: New Development or an Old Tradition”, *SDALC*, “Hausa Studies III”, pp. 5-21
- , “Theories of Religious Change in Africa”, in: W. Tyloch (ed.), *Studies on Religions in the Context of Social Sciences*, Warszawa, Polskie Towarzystwo Religioznawcze, pp. 135-146
- , “Nowe słownictwo we współczesnej literaturze hausańskiej”, *PO*, 3-4 (151-152), pp. 329-331
- , “New Trends in Recent Hausa Novels”, *SDALC*, “Hausa Studies IV”, pp. 35-56
- 1991, “Literacka nagroda Nobla 1986: Wole Soyinka”, *Okolice*, 11/89-10/90, pp. 13-22
- , “The Image of Hausa Smiths in Some Written Sources”, in: Y. Monino (ed.), *Forge et Forgeron*, Paris, Editions de l'ORSTOM, pp. 241-262
- , “On the Veracity of Oral Tradition as a Historical Source”, in: S. Piłaszewicz, E. Rzewuski (eds), “Unwritten Testimonies of the African Past”, *Orientalia Varsoviensia*, 2, pp. 167-180

- , “The Zabarma Conquest on the Gold Coast and in Upper Volta”, *Afr. Bull.*, 37, pp. 7-18
- , “Legitimacy of the Holy War and of the Sokoto Caliphate in some Fulani Writings, Oral Traditions, and Court Practices”, *Afr. Bull.*, 37, pp. 35-48
- , “Cywilizacyjna rola islamu w Afryce Zachodniej”, *PO*, 4 (157-160), pp. 3-16
- , “Nowe zjawiska i ruchy religijne w Czarnej Afryce”, *EUH*, 4 (162), pp. 138-141
- , “Niebo i piekło w kulturach Czarnej Afryki”, *EUH*, 3 (161), pp. 3-24
- , “Tradycyjne formy teatru hausańskiego”, *Okolice*, 11/89-10/90, pp. 13-22
- 1992, “Bogowie i bóstwa Czarnej Afryki”, *PR*, 1 (163), pp. 45-69
- , “The Image of Changing Society in Recent Hausa Literature”, in: F. Plit et al. (ed.), *Changing Faces of Developing Countries*, Warszawa, Wydział Geografii i Studiów Regionalnych, Instytut Krajów Rozwijających się, pp. 95-103
- , “Hausa Poems on the *Tijaniyya* Brotherhood from IASAR Collection (University of Ghana)”, in: M. Nowaczyk, Z. Stachowski (eds), *Language – Religion – Culture. In Memory of Professor Tyloch*, Warsaw, Polish Society for the Study of Religions – International Association for the History of Religions, pp. 61-66
- , “In Praise of Shaykh Ahmad al-Tijānī. A Hausa Poem from the IASAR/234 MS”, in: E. Ebermann, E. R. Sommerauer, K. E. Thomanek (eds), *Komparative Afrikanistik. Sprach-, Geschichts- und Literaturwissenschaftliche Aufsätze zu Ehren von Hans G. Mukarovsky*, Wien, pp. 269-285

- , “The Heritage of Traditional African Religions in Afro-Christian Churches”, *Afr. Bull.*, 40, pp. 73-92
- , “Hausańskie tytuły dworskie i państwowe. Refleksje na temat pomijanego aspektu leksykografii”, in: J. Krzywicki, S. Piłaszewicz (eds), *Rola elit w Czarnej Afryce*, Warszawa, pp. 59-84
- 1993, “An Image of the Hausa Diaspora of Kumasi in an *Ajami* Poem from the IASAR/292 Manuscript”, *Afr. Bull.*, 41, pp. 7-98
- , “New Trends in Recent Hausa Novels”, *Harsunan Nijeriya*, 16, pp. 29-46
- , “Obraz kontaktu chrześcijaństwa z religiami miejscowymi Czarnej Afryki w literaturze europejskojęzycznej”, *PO*, 1-2 (165-166), pp. 3-12
- , “Hans Günther Mukarovsky, 12 października 1922 – 29 listopada 1992”, *PO*, 1-2 (165-166), pp. 101-103
- , “Obituary – Frederic William Parsons (1908-1922)”, *SDALC*, 15, pp. 37 ff.
- 1994, “Obraz kontaktu chrześcijaństwa z wierzeniami afrykańskimi w literaturze europejskojęzycznej”, *PO*, 1-2, pp. 3-12
- , “Hausa Poems on the *Tijaniyya* Brotherhood from the IASAR Collection”, in: R. Badejo (ed.), *Book in Honour of Prof. A. Bamgboṣe*, Maiduguri, (no details available)
- , “Literatura afrykańska”, in: R. Tarwacki (ed.), *Słownik pisarzy świata*, Warszawa, Planeta & Presspol BB., pp. 124-222
- , “Problemy studiów afrykanistycznych w Polsce”, *PO*, 1-2, pp. 29-38
- , “Teoria zmian religijnych jako transakcji w kontekście afrykańskim”, *PR*, 4 (174), pp. 83-90

- , “Ruchy mahdystyczne w Afryce Zachodniej”, *PO*, 1-4, pp. 131-141
- , “Bogumił Witalis Andrzejewski (1922-1994)”, *Afryka*, 1, pp. 48-50
- , “Ważniejsze publikacje Profesora Bogumiła W. Andrzejewskiego”, *Afryka*, 1, pp. 52-55
- , “Andrzej Zajączkowski (1922-1994)”, *Afryka*, 1, pp. 56 ff.
- 1995, “Społeczne problemy miast w literaturze afrykańskiej – hausańska powieść *Złudzenie*”, *Afryka*, 2, pp. 14-22
- , “Some Remarks on State and Royal Titles: A Neglected Aspect of the Hausa Lexicography”, in: D. Ibriszimow, R. Leger (eds), *Studia Chadica and Chamitosemitica*, Köln, Rüdiger Köppe Verlag, pp. 346-357
- , “Proces kształtowania się i stratyfikacja społeczna ludu Hausa”, *PO*, 3-4, pp. 133-145
- , “Dzieci Izraelitów: pozytywna odpowiedź muzułmanów hausańskich na idee chrześcijańskie”, in: H. Zimoń (ed.), *Kultury i religie Afryki a ewangelizacja*, Lublin, Redakcja Wydawnictw Katolickich KUL, pp. 15-30
- , “The Image of Temporal World, Death and Eternal Life in Hausa Homiletic Verse”, in: C. Baroin, D. Barreteau, Ch. von Graffenried (eds), *Mort et rites funéraires dans le bassin du lac Tchad*, Paris, ORSTOM, pp. 279-294
- , “Święta wojna Maitatsine w Nigerii i jej świecki wymiar”, in: A. Dumanowska-Mrozek (ed.), *W poszukiwaniu prawdziwej wiary*, Warszawa, Zakład Krajów Pozaeuropejskich PAN, pp. 25-39
- , “Traditional Beliefs of the Hausa People”, *HEM*, 10, pp. 87-94
- , “Profesor Bogumił Witalis Andrzejewski (1.02.1922 – 2.12.1994)”, *PO*, 3-4, pp. 211-217

- , “Professor Bogumił Witalis Andrzejewski (1.02.1922 – 2.12.1994)”, *Afr. Bull.*, pp. 77-85
- 1996, “Rodzime religie afrykańskie wobec procesu islamizacji”, in: M. Tymowski (ed.), *Historia Afryki*, Wrocław, Ossolineum, pp. 1241-1257
- , “Muslim-Christian Relations in the Hausa Literature”, in: A. Zaborski (ed.), *Islam i chrześcijaństwo. Materiały Sympozjum, Kraków, 12-14 IV 1994*, Kraków, Wydawnictwo Naukowe Papieskiej Akademii Teologicznej, pp. 287-300
- , “Concern about Language in the Hausa Literature”, *SDALC*, 19, pp. 38-54
- 1997, “Uroki i meandry prac tekstologicznych nad rękopisami hausa”, *PO*, 1-2, pp. 3-12
- , “Travellers, Missionaries and Linguists. Polish Studies on African Languages”, *HEM*, 12, pp. 45-52
- , “Alhaji Umaru’s Unedited Prose Writings”, in: H. Meyer-Bahlburg (ed.), *Levels of Perception and Reproduction of Reality in Modern African Literature*, University of Leipzig Papers on Africa, 3-4, pp. 47-61
- , “W pracowniach afrykanistów. Z prof. dr hab. Stanisławem Piłaszewiczem rozmawia Wiesława Bolimowska”, *Afryka*, 8, pp. 49-66
- 1998, “Politics and Religious Disputes in Northern Nigeria: Some Remarks on IASAR/423 *Ajami* Manuscript”, *Annäherung an das Fremde XXVP*, *ZDMG*, Suppl. 11, pp. 596-603
- , “Conscious Choice or Dialectical Mixing? Few Remarks on Alhaji Umaru’s Unedited Prose Writings”, *Afr. Bull.*, 46, pp. 41-50
- 1999, “Wole Soyinka”, in: S. Godziński (ed.), *Wielkie postacie Orientu*, Instytut Orientalistyczny UW, pp. 76-86

- 2000, "Kraje Afryki Zachodniej", in: Z. & S. Łazowscy (eds), *Polacy w Nigerii*, vol. IV, *Polacy w innych krajach Afryki Zachodniej*, Warszawa, Dialog, pp. 11-35
- , "Ghana wczoraj i dziś", in: Z. & S. Łazowscy (eds), *Polacy w Nigerii*, vol. IV, *Polacy w innych krajach Afryki Zachodniej*, Warszawa, Dialog, pp. 52-82
- , "Religie Jorubów", in: S. Godziński (ed.), *Orient – kolebka religii światowych*, Warszawa, Instytut Orientalistyczny UW, pp. 75-86.
- 2001, "Ritual Dispute as Portrayed in IASAR/423 *Ajami* Manuscript", in: D. Ibrizimow, R. Leger, U. Seibert (eds), *Von Ägypten zum Tschadsee. Eine linguistische Reise durch Afrika. Festschrift für Herrmann Jungrathmayr zum 65. Geburtstag*, Würzburg, Deutsche Morgenländische Gesellschaft, pp. 323-364
- , "A History of Dagomba Kingdom in Some Hausa *Ajami* Manuscripts", *SDALC*, 30, pp. 24-48
- , "Historia Sokoto w rękopisie *ajami*. Przekład filologiczny z języka hausa i komentarz", *Afryka* 13, pp. 49-72
- , "Afrochrześcijańskie religie", entry in: *Wielka Encyklopedia PWN*, vol. 1, pp. 142 ff.
- , "Literatura Czarnej Afryki", entry in: *Wielka Encyklopedia PWN*, vol. 1, pp. 176-180
- , "Afrykańskie religie rodzime", entry in: *Wielka Encyklopedia PWN*, vol. 1, pp. 188-190
- , "Afrykańskie religie tradycyjne", in: T. Gadacz, B. Milerski (eds), *Religia. Encyklopedia PWN*, vol. 1, pp. 80-83
- , "Afrochrześcijańskie religie", in: T. Gadacz, B. Milerski (eds), *Religia. Encyklopedia PWN*, vol. 1, pp. 71-73

- , “Afrochrześcijańskie Kościoły”, in: T. Gadacz, B. Milerski (eds), *Religia. Encyklopedia PWN*, vol. I, pp. 78-80
- , “Aladura”, in: T. Gadacz, B. Milerski (eds), *Religia. Encyklopedia PWN*, vol. 1, pp. 125 ff.
- , “Czarny islam”, in: T. Gadacz, B. Milerski (eds), *Religia. Encyklopedia PWN*, vol. 1, pp. 88-90
- 2002, “Uroki i meandry prac nad przekładami z języka hausa”, in: S. Godziński, P. Balcerowicz (eds), *O pięknie i niewierności czyli o przekładach z literatur orientalnych*, Warszawa, Instytut Orientalistyczny UW, pp. 92-106
- , “Kontrowersje wokół szaria’tu w Nigerii”, *Afryka*, 15, pp. 21-41
- 2003, (with Beata Jeż), “Foreign Influencies and their Adaptation to the Hausa Culture in *Magana Jari Ce* by Abubakar Imam”, *SDALC*, 33, pp. 5-28
- , “Profesor Rajmund Ohly (1928-2003)”, *Afryka*, 17, pp. 1-6
- , “Z tradycji ustnej ludu Herero I”, *Afryka*, 17, pp. 7-16
- , “Bibliografia prac profesora Rajmunda Ohly”, *Afryka*, 17, pp. 90-104
- , “Z tradycji ustnej ludu Herero II”, *Afryka*, 18, pp. 70-81
- , Encyclopedic entries in: *Wielka Encyklopedia Powszechna PWN*
- , Encyclopedic entries in: *Religia. Encyklopedia PWN*
- 2004, “On the Introduction of the Sharia in Northern Nigeria”, *Afr. Bull.*, 52, pp. 85-103
- , “Professor Rajmunda Ohly (1928-2003)”, *Afr. Bull.*, 54, pp. 157-163

- , “Professor Rajmund Ohly’s Chronological Bibliography”, *Afr. Bull.*, 54, pp. 163-178
- , “Hausańska poezja ustna: sztuka słowa ‘Dan Maraya Jos’”, *Afryka*, 19, pp. 51-64
- , “W trosce o wieczną szczęśliwość. Refleksje na marginesie prac edytorskich nad Hausańską poezją kaznodziejską”, *Afryka*, 20, pp. 39-53
- 2005, “Literatura Czarnej Afryki”, in: J. Maślanka (ed.), *Encyklopedia literatury światowej*, Kraków, Wydawnictwo Zielona Sowa, pp. 72-83.
- , “Etos ludu Hausa a przejawy fanatyzmu religijnego w północnej Nigerii”, in: J. Danecki, A. Flis (eds), *Wartości Wschodu i wartości Zachodu: spotkania cywilizacji*, Kraków, Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych UNIVERSITAS, pp. 77-107.
- , “Twórczość Mudi Sipikina w walce z przesądami ludu Hausa”, *Afryka*, 22, pp. 17-33

Reviews and varia

- 1967, “H. Szumańska-Grossowa, *Podróże Stefana Szolc-Rogozińskiego*”, *Afr. Bull.*, 11, pp. 147-149
- 1970, “S. Brauner, M. Asilhwaju, *Lehrbuch der Hausasprache*”, *PO*, 3, pp. 265-267
- 1971, “R. Ohly, *Determinacja przysłowna w języku gikuju*”, *Afr. Bull.*, 14, pp. 236 ff.
- , “R. Ohly, *Eine verbale Begriffsklasse im Swahili*”, *Afr. Bull.*, 14, pp. 238
- , “A. Małecka, *Structure of a Simple Sentence in Swahili*”, *Afr. Bull.*, 14, pp. 237
- 1972, “A. Hastings, *Kościół i misje w Afryce*”, *PO*, 2, pp. 178-180

- 1973, "C. G. Seligman, *Ludy Afryki*", *Nowe Książki*, 4, pp. 43 ff.
- 1974, "B. Stępniewska, *Rozprzestrzenianie się islamu w Afryce Zachodniej od XI do XVI w.*", *EUH*, 1, pp. 116-118
- , "J. Lobman, *Nad wodami Czarnej Rzeki*", *PO*, 1, pp. 64-66
- , "*Africana Marburgensia*, vol. V, 1972", *PO*, 1, pp. 79 ff.
- 1975, "*Africana Marburgensia*, vol. VI, 1973", *PO*, 3, pp. 231-233
- , "W. Korabiewicz, *Śladami amuletu*", *PO*, 3, pp. 310-312
- , "J. N. Paden, *Religion and Political Culture in Kano*", *EUH*, 3, pp. 116-120
- 1976, "L. Brenner, *The Shehus of Kukawa. A History of the Al-Kanemi Dynasty of Bornu*", *PO*, 3, pp. 298-300
- , "*Africana Marburgensia*, vol. VII, 1974", *PO*, 3, pp. 309 ff.
- , "*Africana Marburgensia*, vol. VIII, 1975", *PO*, 4, pp. 479 ff.
- , "*Africa*, vol. 45, 1975", *PO*, 3, pp. 308 ff.
- , "III Międzynarodowe Sympozjum Teoretyczne Problemy Literatur Azji i Afryki", *PIA*, 3, pp. 173-176
- 1977, "R. A. Bravman, *Islam and Tribal Art in Africa*", *EUH*, 1, pp. 131-133
- , "*Africana Marburgensia*, vol. IX, 1976", *PO*, 3, pp. 256 ff.
- , "I Międzynarodowe Sympozjum 'Teoretyczne Problemy Językoznawstwa Orientalnego', Moskwa, 1977", *PIA*, 3, pp. 176-179
- , "V. Klima, K. F. Ružička, P. Zima, *Black Africa. Literature and Language*", *PO*, 1, pp. 64 ff.
- , "T. J. Bynon, *Hamito-Semitic*", *PO*, 3, pp. 247-251
- , "Ju. K. Ščeglov, *Sovremennaja literatura na jazykach tropičeskoj Afriki*", *PO*, 1, pp. 66-68

- 1978, "M. Tymowski, *Samori – bohater Czarnej Afryki*", *PO*, 1, pp. 78 ff.
- , "R. Ohly, *Tanzania dzisiaj i jutro*", *Nowe Książki*, 16, pp. 65 ff.
- , "E. Rzewuski, *Azania Zamani*", *Nowe Książki*, 21, pp. 27 ff.
- 1979, "Sesja naukowa 'Teatr i dramat w Azji i Afryce'", *PO*, 2, pp. 166-168
- 1981, "Aḥmad 'Abd-al-Raḥīm Nasr, *Maiurno of the Blue Nile*", *PO*, 4, pp. 401-403
- , "M. Metelska (ed.), *19 współczesnych opowiadań nigeryjskich*", *PO*, 4, pp. 399-401
- , "J. Mantel-Niećko, *The Role of Land Tenure in the System of Ethiopian Imperial Government*", *PO*, 3, pp. 287-289
- , "II Międzynarodowe Sympozjum 'Teoretyczne Problemy Języków Azji i Afryki'", *PO*, 2, pp. 168-172
- 1982, "G. S. Kiselow, *Chausa. Očerki etničeskoj socialnoj i političeskoj istorii*", *PO*, 3-4, pp. 207-209
- 1984, "S. Brauner, N. V. Ochotina (eds), *Studien zur nazional-sprachlichen Entwicklung in Afrika*", *PO*, 3-4, pp. 179-181
- 1985, "Ch. H. Kraft (ed.), *Chadic Wordlists*", *Azja, Afryka, Ameryka Łacińska*, 64, pp. 179-181
- 1986, "F. Istvan, *A Fallacy in Contemporary Linguistics*", *RO*, XLV, pp. 137-139
- 1987, "Zaynab Alkali, *The Stillborn*", *PO*, 1, pp. 110-112
- , "H. Jungraithmayr, W. J. G. Möhlig (eds), *Lexikon der Afrikanistik. Afrikanische Sprachen und Ihre Forschung*", *PO*, 1, pp. 112-114
- , "Timothy Mofolorunso Aluko, *Sądny dzień w Ibali*", *PO*, 3, pp. 376-378

- , “Festus Iyayi, *The Contract*”, *PO*, 1, pp. 115-117
- , “H. Loth, *Vom Schlangenkult zur Christuskirche. Religion und Messianismus in Afrika*”, *EUH*, 3-4, pp. 170-172
- , “Aminata Sow Fall, *The Beggar’s Strike*”, *PO*, 1, pp. 114 ff.
- , “I. Herms, *Wörterbuch Hausa-Deutsch*”, *PO*, 3, pp. 378-381
- 1988, “R. Richter, *Lehrbuch der amharischen Sprache*”, *PO*, 3, pp. 298-301
- , “Ch. M. Kobiščanov, *Istorija raprostranjenja islama v Afrike*”, *PO*, pp. 379-382
- 1989, “J. M. C. Thomas, A. Behaghel, *La linguistique africaniste française*”, *Azja, Afryka, Ameryka Łacińska*, 67, pp. 142-144
- , “Axmed Cali Abokor, *The Camel in Somali Oral Tradition*”, *RO*, XLV, (1), pp. 148-151
- , “K. H. Petersen (ed.), *Religion, Development and African Identity*”, *EUH*, 4, pp. 113-115
- , “Cheikh Hamidou Kane, *Dwojaki sens przygody Samby Diallo*”, *PO*, 1-2, pp. 144-146
- , “Camara Laye, *Spojrzenie króla*”, *PO*, 1-2, pp. 147 ff.
- , “W. Lehmann, *BI Schriftsteller Lexikon*”, *PO*, 1-2, pp. 148 ff.
- , “C. Caitucoli, *Douze contes masa avec une introduction grammaticale*”, *Studies on the Developing Countries*, 1-4, pp. 218 ff.
- , “D. Barreteau, H. Tourneux (eds), *Le milieu et les hommes. Recherches comparatives historiques dans le bassin du lac Tchad*”, *PO*, 3-4 (151-152), pp. 352-354
- , “C. Ebobissé, *Les verbaux du dangaléat de l’est (Guera, Tchad): lexique français-dangaléat et allemand-dangaléat*”, *PO*, 3-4 (151-152), pp. 351 ff.

- 1990, "V. Earlman, Habou Magagi, *Girka: Une cérémonie d'initiation au culte de possession boorii chez les Hausa de la région de Maradi*", *SDALC*, "Hausa Studies III", pp. 62-64
- , "D. Barreteau, R. Hedinger (eds), *Descriptions de langues camerounaises*", *SDALC*, "Hausa Studies III", pp. 65-68; re-edited *RO*, XLVIII, 1, pp. 158-161
- , "Al-Amin Abu Manga, *Fulfulde in Sudan*", *PO*, 1-2 (153-154), pp. 159-161
- , "C. Träger, *Wörterbuch der Literaturwissenschaft*", *PO*, 1-2 (153-154), pp. 159-161
- , "K. Alio, *Essai de description de la langue bidiya du Guera (Tchad)*; K. Alio, H. Jungraithmayr, *Lexique bidiya, une langue centre-africaine*", *PO*, 1-2 (153-154), pp. 155- 157
- , "D. Lange, *A Sudanic Chronicle: Borno Expeditions of Idris Alauma*", *SDALC*, "Hausa Studies IV", pp. 76-80
- , "H. G. Mukarovsky (ed.), *Leo Reinisch – Werk und Erbe*", *SDALC*, "Hausa Studies IV", pp. 57-61
- , "H. Jungraithmayr, W. W. Müller (eds), *Proceedings of the Fourth International Hamito-Semitic Congress*", *SDALC*, "Hausa Studies IV", pp. 64-72, re-edited *RO*, XLVIII, 1, pp. 152-158
- , "H. G. Mukarovsky, *Mande-Chadic Common Stock*", *SDALC*, "Hausa Studies IV", pp. 72- 76
- , "W. J. G. Möhlig, H. Jungraithmayr, J. F. Thiel (eds), *Die Oral-literatur in Afrika als Quelle zur Erforschung der Traditionellen Kulturen*", *SDALC*, "Hausa Studies IV", pp. 80-84; re-edited *RO*, XLVIII, 1, pp. 161-164
- 1991, "A. Cielecka, *Olbrzym w słońcu*", *PO*, 3-4 (155-156), pp. 375-377

- , “Chinua Achebe, *Świat się rozpada*”, *PO*, 3-4 (155-156), pp. 377-379
- , “W. Tyloch (ed.), *Studies on Religion in the Context of Social Sciences*”, *EUH*, 3 (161), pp. 138-141
- , “*The Journal of Religion in Africa*”, *EUH*, 3 (161), pp. 142-144
- , “*African Languages and Cultures*, 1-1, 1988”, *PO*, 1-4 (129-132), pp. 192 ff.
- , “*Linguistique Africaine*, 1, 1988, 2, 1989”, *PO*, 1-2 (153-154), pp. 165 ff.
- , “*Bulletin d'Information/Bulletin of Information*, 11-12, 1986-1987”, *PO*, p. 166
- , “*Journal of the Institute of the Muslim Minority Affairs*, 9/1, 1988”, *PO*, 1-2 (153-154), p. 167
- , “*Matatu. Zeitschrift für Afrikanische Kultur und Gesellschaft*, 5, 1989”, *PO*, 1-2 (153-154), pp. 167 ff.
- 1992, “Z. Frajzyngier, *A Dictionary of Mupun*”, *SDALC*, “Hausa Studies V”, pp. 35-38
- , “J. McIntyre, H. Meyer-Bahlburg, *Hausa in Media. A Lexical Guide*”, *SDALC*, “Hausa Studies V”, pp. 38-41
- , “P. Newman, *Nominal and Verbal Plurality in Chadic*”, *SDALC*, “Hausa Studies V”, pp. 42-46
- , “H. G. Mukarovsky (ed.), *Proceedings of the Fifth International Hamito-Semitic Congress*”, *SDALC*, “Hausa Studies V”, pp. 47-54
- , “H. G. Mukarovsky (ed.), *Leo Reinisch, Werk und Erbe*”, *RO*, XLVIII, 1, pp. 158-161
- , “N. Pawlak, *Gramatyka języka hausa. Fonologia i fonetyka. Morfologia*”, *Afr. Bull.*, 38, pp. 121 ff.

- , “Studies of the Department of African Languages and Cultures (University of Warsaw)”, *Afr. Bull.*, 39, pp. 119 ff.
- 1993, “H. Tourneux (assisted by Hamat Patan), *Lexique pratique du munjuk des rizières*”, *SDALC*, 15, pp. 41-45
- , “Ph. J. Jaggat, *An Advanced Hausa Reader with Grammatical Notes and Exercises*”, *SDALC*, 15, pp. 39-41
- , “D. Lange, *A Sudanic Chronicle*”, *RO*, XLVIII, 2, pp. 162-165
- , “H. G. Mukarovsky, *Mande-Chadic Common Stock*”, *RO*, XLVIII, 2, pp. 165-167
- 1994, “*Journal of Religion in Africa*, XXIII, 1993”, *PR*, pp. 149-151
- , “G. Furniss, *Second Level Hausa: Grammar in Action*”, *Afr. Bull.*, 40, p. 161
- , “W. K. Brzuski, *Gramatyka porównawcza języków semickich Etiopii*”, *Afr. Bull.*, 39, pp. 121 ff.
- , “S. Baldi, *Manuale propedeutico di Hausa con glossario concettuale di base*”, *PO*, 3-4, pp. 236 ff.
- , “Chrześcijaństwo i islam. Perspektywy historyczne, Terażniejszość i przyszłość. Kraków, 12-13 kwietnia 1994”, (sprawozdanie z Konferencji), *Afryka*, 1, pp. 18-20
- , “Na skrzyżowaniu kultur – 25 lat pracy w Kamerunie Misjonarzy Oblatów M.N.”, Seminarium naukowe w Wyższym Seminarium Duchownym Misjonarzy Oblatów w Obrze koło Wolsztyna, September, 1994, *Afryka*, 1, pp. 23 ff.
- , “Sprawozdanie z działalności Zarządu za okres kadencji 1990-1993”, *Afryka*, 1, pp. 29-33
- 1995, “H. Ekkehard Wolff, *Referenzgrammatik des Hausa*”, *PO*, 1-2, pp. 105-107
- , “Z. Frajzyngier, *A Grammar of Mupun*”, *SDALC*, 18, pp. 53-56 and *Afryka*, 3, pp. 69-70

- , “J. P. Sterk, *Gade-English Dictionary...*”, *SDALC*, 18, pp. 56-58
- , “W. Mieder, *African Proverb Scholarship. An Annotated Bibliography*”, *Afryka*, 3, pp. 67-69
- , “R. Leger, *Eine Grammatik der Kwami Sprache*”, *Afryka*, 3, pp. 71-74
- , “H. Jungrathmayr, D. Ibriszimow, *Chadic Lexical Roots*, vol. I, *Tentative Reconstruction, Grading, Distribution and Comments*, pp. 193; vol. II, *Documentation*, pp. 347”, *PO*, 3-4, pp. 204 ff.
- , “D. Ibriszimow, Alhaji Maina Gimba (eds), *Bole Language and Documentation Unit – Boldu. Report I*”, *PO*, 3-4, pp. 206 ff.
- , “G. Kaczyński, *Czarny Chrystianizm. Ze studiów nad ruchami afrochrześcijańskimi*”, *PO*, 3-4, pp. 204-206
- 1996, “R. Leger, *Eine Grammatik der Kwami Sprache*”, *Anthropos*, 91, pp. 266 ff.
- , “N. Cyffer, *English-Kanuri Dictionary*”, *Anthropos*, 91, pp. 1251 ff.
- , “*The Journal of Religion in Africa*”, *EUH*, pp. 141 ff.
- , “P. P. de Wolf, *English-Fula Dictionary (Fulfulde, Pulaar, Fulani). A Multidialectal Approach*”, *SDALC*, 19, pp. 71-74
- 1997, “D. Ibriszimow, Alhaji Maina Gimba (eds), *Bole Language and Documentation Unit, BOLDU II*”, *SDALC*, 21, pp. 38-41
- , “M. Bross, Ahmad Baba Tela, *Dictionary of Hausa Kraits. A Dialectal Documentation*”, *SDALC*, 21, pp. 42-44
- , “G. Furniss, *Ideology in Practice. Hausa Poetry as Exposition of Values and Viewpoints*”, *SDALC*, 21, pp. 45-50

- , “R. Loimeier, *Islamic Reform and Political Change in Northern Nigeria*”, *SDALC*, 22, pp. 45-51
- , “G. Furniss, *Poetry, Prose and Popular Culture in Hausa*”, *SDALC*, 22, pp. 52-57
- , “J. Hunwick, N. Lawler (eds), *The Cloth of Many Colored Silks. Papers on History and Society Ghanaian and Islamic in Honour of Ivor Wilks*”, *SDALC*, 22, pp. 58-66
- , “M. Tymowski (ed.), *Historia Afryki do początku XIX w.*”, *Afr. Bull.*, 45, pp. 85 ff.
- , “Wspomnienie o Profesorze Andrzeju Zajączkowskim”, in: S. Łodzinski et al. (eds), *Obrazy świata kultury. Wspomnienia i studia poświęcone pamięci Andrzeja Zajączkowskiego*”, Warszawa, Semper, pp. 25 ff.
- 1998, “*Polacy w Nigerii*, vol. II, *Wspomnienia*”, *Afryka*, 7, pp. 102-105
- , “U. Seibert, *Das Ron von Daffo (Jos-Plateau, Zentralnigeria). Morphologische, syntaktische und textlinguistische Strukturen einer westschadischen Sprache*”, *HEM*, 13, pp. 155-198
- , “Said Babura Ahmad, *Narrator as Interpreter. Stability and Variation in Hausa Tales*”, *Afrika und Übersee*, 81, pp. 154-156
- , “N. Skinner, *Hausa Comparative Dictionary*”, *SDALC*, 24, pp. 55-57
- , “H. Jungraithmayr et al. (eds), *L’homme et l’eau dans le bassin du Lac Tchad*”, *SDALC*, 24, pp. 58-65
- , “M. Bross, *Dialektuntersuchungen zum Hausa Nordnigerias: eine Studie am Beispiel der Handwerksfachsprachen*”, *PO*, 1-2, pp. 148-150

- , "H. Zimoń, *Sakralność ziemi u ludu Konkomba z Afryki Zachodniej*", *PO*, 3-4, pp. 264-266
- , "Journal of Religion in Africa, vol. XXVI, 1997", *PR*, pp. 199-201
- , "Journal of Religion in Africa, vol. XXVIII, 1998", *PO*, pp. 3
- 1999, "W. Seidensticker, M. Bros, Ahmad Baba Tela (eds), *Guddiri Studies. Language and Rock Painting in Northern Nigeria*, 1997, Köln, Rüdiger Köppe Verlag", *RO*, LII, pp. 123-125
- , "R. K. Herbert (ed.), *African Linguistics at the Crossroads. Papers from Kwaluseni*, 1997, Köln, Rüdiger Köppe Verlag", *RO*, LII, pp. 126-131
- 2000, "K. Keuthmann, A. Reikat, H. Jürgen (eds), *Les Bisa du Burkina Faso. Contribution à l'étude d'un peuple mandé*", *SDALC*, 27, pp. 77-80
- , "Samuel Gyasi Obeng, *Conversational Strategies in Akan. Prosodic Features and Discourse Categories*", *SDALC*, 28, pp. 81-84
- , "Al-Amin Abu-Manga, *Hausa in the Sudan. Process of Adaptation to Arabic*", *HEM*, 15, pp. 159-161
- , "N. A. Dobronrawin, *Arabograficzieskaja pis'miennaja tradicija Zapadnoj Afriki*", *HEM*, 15, pp. 162-164
- , "Journal of Religion in Africa, vol. XXIX, 1999", *PO*, 1-2 (192-193), pp. 151-153
- , consultation: "Z. Łazowski, J. Wójcik, *Polacy w Nigerii*, vol. III, *Budowniczość*, 2000, Warszawa, Dialog"
- , consultation: "Z. & S. Łazowscy, *Polacy w Nigerii*, vol. IV, *Polacy w krajach Afryki Zachodniej*, 2000, Warszawa, Dialog"
- 2001, "B. Meyer, *Translating the Devil. Religion and Modernity Among the Ewe in Ghana*", *Anthropos. Internationale*

- Zeitschrift für Völker und Sprachkunde*, 1, 96, pp. 284 ff.
- , “E. Siwierska, *Hausańska poezja homiletyczna*”, *Afr. Bull.*, 49, pp. 224 ff.
- , “H. E. Wolff, O. D. Gensler (eds), *Proceedings of the 2nd World Congress of African Linguistics, Leipzig, 1997*”, *SDALC*, 29, pp. 68-75
- , “Juoni Maho, *African Languages Country by Country. A Reference Guide*”, *SDALC*, 29, pp. 75-77
- , “A. Storch, *Das Hone und seine Stellung im Zentral-Jukunoid*”, *SDALC*, 29, pp. 77-80
- , “S. Dinslage, A. Storch, *Magic and Gender. A Thesaurus of the Jibe of Kona*”, *SDALC* 29, pp. 80-84
- , “M.A. and Ph.D. Thesis in the Department of African Languages and Cultures, University of Warsaw (since 1990)”, *Afr. Bull.*, 49, pp. 187-195
- , “Günther Reh, *Hendrik Witbooi. Ein Leben für die Freiheit*”, *HEM*, 16, pp. 143 ff.
- , “Jan Blommaert, *State Ideology and Language in Tanzania*”, *HEM*, 16, pp. 145 ff.
- , consultation: “H. Zins, *Afryka i Europa*, 2001, Warszawa, *Dialog*, 217 pp.”
- 2002, “W. F. Hanks, *Intertexts. Writings on Language, Utterance and Context*, 2000, Lanham-Boulder-New York-Oxford, Rowman Littlefield Publishers”, *Anthropos. Internationale Zeitschrift für Völker und Sprachkunde*, 2, 97, pp. 587 ff.
- , “J. Knopek, *Migracje Polaków do Afryki Północnej w XX wieku*, 2001, Bydgoszcz, Wydawnictwo Akademii Bydgoskiej”, *PO*, 1-2 (201-202), pp. 129-131

- , “Doris Löhr, *Die Sprache der Malgwa (Nára Malgwa)*”, *SDALC*, 32, pp. 87-90
- , “Herrmann Jungrathmayr, Sindi. *Tangale Folktales (Kaltungo, Northern Nigeria)*”, *SDALC*, 32, pp. 80-83
- , “Linda Hunter, Chaibou Elhadji Oumarou, *Aspects of Aesthetics of Hausa Verbal Art*”, *SDALC*, 32, pp. 83-87
- , “Janusz Krzywicki, *Wprowadzenie do imaginarium literatury afrykańskiej. Część I: W kręgu tradycji*”, *Afryka*, 16, s. 65-71 and *Afr. Bull.* 51, pp. 239-243
- 2003, “Marleen De Witte, *Long Live the Dead! Changing funeral celebrations in Asante, Ghana*”, *Anthropos*, 98, pp. 225 ff.
- , “Stanisław Klein ks., *Etos zachodnioafrykańskiego ludu Ewe w świetle zasad moralności chrześcijańskiej*”, *PO*, 1-2, pp. 96-98
- , “Barbara Stępniewska-Holzer, *Życie codzienne na Bliskim Wschodzie w XIX wieku*”, *PO*, 1-2, pp. 95 ff.
- , “Nina Pawlak, *Hausa Outside the Mother Area: Plateau Variety*”, *Afr. Bull.*, 51, pp. 237-239
- , “Hildegard Höftmann (in collaboration with Nichel Aho-hounkpanzon), *Dictionnaire Fon-Français avec une esquisse grammaticale*”, *SDALC*, 34, pp. 91-94
- , “Harry Stroomer, *Tshelhiyt Berber Texts from Ayt Brayyim, Lakhsas and Guedmioua Region (South Morocco)*”, *SDALC*, 34, pp. 94-97
- , “Kézié K. Lébikaza (ed.), *Actes du 3e Congrès Mondial de Linguistique Africaine Lomé 2000*”, *SDALC*, 34, pp.97-103
- 2004, “Thomas Geider, *Motifforschung in Volkserzählungen de Kanuri (Tschadsee-Region). Ein Beitrag zur Methodenentwicklung in der Afrikanistik*”, *SDALC*, 35, pp. 52-56
- , “H. Ekkehard Wolff (ed.), *Topics in Chadic Linguistics*”,

- SDALC, 35, pp. 50-52
- , “Khalil Alio, *Sússúnà – Contes Bidiya (Guéra, Tchad)*”, SDALC, 35, pp. 58-60
- , “Eva Rothmaler, *Ortsnamen in Borno (Nordnigeria)*”, SDALC, 35, pp. 46-50
- , “Richard Mill, *Dictionnaire Sénoufo-français - parler tyébara (Côte d’Ivoire)*”, SDALC, 35, pp. 56-68
- , “H. Jungrauthmayr, W.J.G. Möhlig, A. Storch, *Lehrbuch de Hausa-Sprache*”, SDALC, 35, pp. 60-63
- 2005, “R.M. Dilley, *Islamic and Caste Knowledge Practices among Haalpulaar ’en in Senegal*”, *Anthropos*, 100 (2), pp. 594 ff.
- , “N.A Dobronrawin, *Istoriczieskije piesni chausa*”, *PO*, 1-2 (212-213), pp. 110 ff.
- , “Jarosław Różański, *Inkulturacja Kościoła wśród ludów Środkowego Sudanu*”, *Afr. Bull.*, 53, pp. 231-234
- , “Nina Pawlak, Zofia Podobińska (eds), *Języki Afryki a kultura*”, *Afr. Bull.*, 53, pp. 235 ff.
- , “Wolff E. Ekkehard (ed.), *Tied Tongues. The African Renaissance as a Challenge for Language Planning*”, *Afrika und Übersee*, 86, pp. 278-281
- , “Akinbiyi Akinlabi, Oluseye Adesola (eds), *Proceedings of the 4th World Congress of African Linguistics*, New Brunswick 2003, Köln, Rüdiger Köppe Verlag, 2004, 575 pp.”, SDALC, 38, pp. 105-111
- , “Rajmund Kastenholz, Anne Storch (eds), *Sprache und Wissen in Afrika. Beiträge zum 15. Afrikanistentag, Frankfurt am Main und Mainz, 30. September – 2. Oktober 2002*, Köln, Rüdiger Köppe Verlag, 2004, 301 pp.”, SDALC, 38, pp. 98-104

Translations

- 1970, "O mieszkańcu Kano i mieszkańcu Katsiny", *PO*, 3, pp. 265-267
- 1972, Mahmoud Yahaya, "Dostatek i noc głodu", *PO*, 1, pp. 49-52
—, Na'ibi Sulaimanu Wali, "Pieśń o deszczach", *PO*, 3, pp. 49-52
- 1975, Na'ibi Sulaimanu Wali, "Witaj wolności", *PO*, 2, pp. 171-178
- 1977, Alhaji Umaru, "Ubóstwo i dostatek", *PO*, 2, pp. 115-123
- 1984, "Urok hausańskich bajek", *As-Sadaka*, 33, pp. 25-32
- (all the translations from Hausa)

ZOFIA PODOBIŃSKA

Books and monographs

- 1989, "Constructions causatives en swahili", *SDALC*, 49 pp.
- 1998, jointly with I. Kraska-Szlenk and R. Ohly, *Język suahili*, Warszawa, Dialog, 165 pp.
- 2001, *Politesse dans les actes pragmatiques (requête, suggestion, ordre) en swahili*, Warszawa, Dialog, 245 pp.
- 2004, Editor (jointly with N. Pawlak), *Języki Afryki a kultura*, Warszawa, Agade, 288 pp.

Articles

- 1993, "La politesse: les comportements linguistiques adoptés par des locuteurs de swahili au cours des actes de 'mande'", *SDALC*, 15, pp. 5-36
- 1997, "La politesse: les compartements linguistiques adoptés par des locuteurs de swahili au cours des actes de 'mande'" (revised version), in: R. K. Herbert (ed.), *African Linguistics at the Crossroads, Papers from Kwaluseni, 1st World Congress of African Linguistics, Swaziland 18-22 VII, 1994*, Köln, Rüdiger

Köppe Verlag, pp. 433-454

- 1997, "Use of Address Forms in Directive Speech Acts in Swahili", *SDALC*, 21, pp. 5-27
- 2002, "How are directives formulated in Swahili? /strategy types and the status of the participants of an interaction", *Afrikanistische Arbeitspapiere* 72, *Swahili Forum* IX, Dezember 2002, pp. 101-123
- 2003, "Złość wypisana – *kanga* jako strategia komunikacji zanzibar-skich kobiet", in: A. Duszak, N. Pawlak (eds), *Gniew w kulturze*, Warszawa, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, pp. 187-198
- 2004, "Czy bezpośredniość musi oznaczać niegrzeczność? /na przykładzie aktów dyrektywnych w suahili/", in: N. Pawlak, Z. Podobińska (eds), *Języki Afryki a kultura*, Warszawa, Agade, pp. 97-125
- 2004, "*Kanga* – kulturowy fenomen wschodnioafrykańskiego wybrzeża", in: N. Pawlak, Z. Podobińska (eds), *Języki Afryki a kultura*, Warszawa, Agade, pp. 249-269
- 2004, "Un couple polono-tanzanien serait-il heureux? Recherches dans le domaine de la communication interculturelle", *Swahili Forum* XI, pp. 141-169
- 2004, "Użycie form adresatywnych w suahili jako strategia wpływania na zachowanie rozmówcy", in: N. Pawlak, Z. Podobińska (eds), *Języki Afryki a kultura*, Warszawa, Agade, pp. 63-93
- 2005, "*Uinjoy kula* ou l'anglais dans la cuisine tanzanienne", *SDALC*, 37, pp. 81-111
- 2005, "Des salutations en swahili – la pragmatique envers la didactique", *SDALC*, 38, pp. 55-91

Mimeos

1991, jointly with E. Rzewuski, *Swahili Food Culture Thesaurus*

Reviews and varia

1992, “*Frankfurter Afrikanistische Blätter*, 2, 1990”, *PO*, 1-4, pp. 129 ff.

Translations

1998, jointly with I. Kraska-Szlenk, “E. Zúbková-Bertoncini, M. Toscano, *Kiswahili kwa furaha. Podręcznik języka suahili*”, Warszawa, Instytut Orientalistyczny Uniwersytetu Warszawskiego, Zakład Języków i Kultur Afryki, 128 pp.

HANNA RUBINKOWSKA

Articles

1996, “Koronacja Hajle Syllasje w tradycyjnej historiografii etiopskiej – Tekle Tsadik Mekouria fragment *Jeitjopja tarik*” [Coronation of Haile Sillase in Traditional Ethiopian Historiography – Tekle Tsadik Mekouria, a fragment of *Jeitjopja tarik*] (transl. into Polish), *Afryka*, 4, pp.61-67

1998, “Wczesne lata Hajle Syllasje według Tekle Tsadika Mekouria. *Jeitjopja tarik*, Rozdział 42: Jego Wysokość, następca tronu ras Teferi Mekonnyn” [Early Years of Haile Sillase according to Tekle Tsadik Mekouria. *Jeitjopja tarik*, Chapter 42: His Highness Heir to the Throne ras Teferi Mekonnyn] (transl. into Polish and comments), *Afryka*, 8, pp. 99-106

2000, “Wybrane aspekty panowania Lydza Ijasu 1909 – 1916” [Some Aspects of Lij Ijasu’s Rules 1909-1916], *Afryka*, 12, pp. 25 – 38

2001, “Coup d’état in Ethiopia”, *SDALC*, 29, pp. 39-52

2003, “Rywalizacja o Etiopię w okresie I wojny światowej [Rivarly for Ethiopia during I Word War]”, *Afryka*, 18, pp. 36-49

- , Articles in: *Encyclopaedia Aethiopia*, 1, Hamburg, Harrasowitz Verlag
- 2004, “The History That Never Was: Historiography by Hayla Sel-lase I”, in: Verena Böll et al. (eds), *Studia Aethiopia. In Honour of Siegbert Uhlig on the Occasion of his 65th Birthday*, Wiesbaden, Harrasowitz Verlag, pp. 221-222
- 2005, Articles in: *Encyclopaedia Aethiopia*, 2, Hamburg, Harrasowitz Verlag
- , “The Struggle for Power in Ethiopia in the Beginning Of the 20th Cent. and the Role of European Powers”, in: W. Raunig, S. Wenig (eds), *Meroitica Band 22: Africas Horn. Akten der Ersten Internationalen Littmann-Konferenz, 2. bis 5. Mai 2002*, Wiesbaden, Harrasowitz Verlag], pp.112-123

Unpublished conference papers:

- 2003, “Female Offices and their Role in Ruling the Ethiopian Empire”, XV International Conference of Ethiopian Studies, Hamburg

EUGENIUSZ RZEWUSKI

Books and monographs

- 1978, *Azania Zamani. Mity, legendy i tradycje ludów Afryki Wschodniej*, Warszawa, Iskry, 355 pp.
- , jointly with M. Ferreira, *Antologia da literatura africana da lingua portuguesa. 1ª parte: Poesia*, 520 pp. (unpubl.)
- 1991, Editor (jointly with S. Piłaszewicz), “Unwritten Testimonies of the African Past”, *Orientalia Varsoviensia*, 2, Warszawa, WUW, 226 pp.
- 2004, jointly with S. Piłaszewicz, *Wstęp do afrykanistyki*, Warszawa, WUW, 220 pp. (second edition)

Articles

- 1969, "Szkolnictwo w Etiopii", in: *Szkolnictwo krajów rozwijających się. Materiały z seminarium prowadzonego w 1967/68 pod kierunkiem Z. Komorowskiego*, Warszawa, PWN, pp. 39-70
- 1974, "Denominative Verbal Bases in Swahili", *Afr. Bull.*, 20, pp. 73-89
- 1974, "Asili ya Bangwana – Origine des Bangwana. Enregistrements de la tradition orale relative à l'histoire de la communauté musulmane de Kisangani", *Afr. Bull.*, 21, pp. 117-146
- 1975, "Phonetic Structure of Swahili Nominal Roots", *Kiswahili*, 45/1, pp. 10-15
- 1976, "Źródła rodzime (kroniki i tradycja ustna) do historii cywilizacji suahili X-XVII w. Wstęp, przekład fragmentów tekstu i przypisy", 45 pp. (unpubl.)
- 1978, "Vocabulário básico kimwani-português-inglês", Universidade Eduardo Mondlane, Faculdade de Letras, Maputo, 62 pp. (mimeographed)
- 1979, "Bibliografia linguística de Moçambique (verção provisória)", Faculdade de Letras, Universidade Eduardo Mondlane, Maputo, 20 pp. (mimeographed)
- 1980, jointly with J. M. M. Katupha, "Contribution to the Study of Language and Culture Contact on the East African Coast – the Case of Loan-words of Arabic and Swahili Origin in Makua", paper presented at the 2nd International Conference of Kiswahili Writers, Dar-es-Salaam, 15th-17th May, 1980, 12 pp. (mimeographed)
- 1982, "Contrastive Lexicology as the Basis for Bilingual Lexicography", lecture held on Training Course in Lexico-graphy, 23th Nov. – 3rd Dec., 1982, EACROTANAL, Zanzibar, 12 pp. (mimeographed)

- 1985, "Problemy funkcjonowania szkolnictwa w wielojęzycznych krajach Afryki", in: *Dialogi o Trzecim Świecie*, vol. 2, Uniwersytet Warszawski, Wydział Geografii i Studiów Regionalnych, Instytut Krajów Rozwijających się, pp. 97-102
- , "Polityka językowa w Afryce – próba bilansu", paper presented at the International Conference "25 lat niepodległości Afryki", 12th -14th Dec., 1985, Warsaw, 5 pp. (unpubl.)
- , "Apartheid w polityce językowej RPA", paper presented at the Conference of the Polish Oriental Society, December, 1985, Warsaw, 8 pp. (unpubl.)
- , "Language Factor in Nation Building and Social Stratification – The Case of Mozambique and Some Comparisons with Other Officially Portuguese-Speaking African Countries", working paper presented at the seminar 'Klassen und Ethnizität', organized by the Arbeitskreis Portugiesischsprachiges Afrika (APSA), Nordwalde b. Münster, 12th -14th Feb., 1985, 17 pp. (unpubl.)
- 1987, "Peryferie w centrum uwagi – nowy ład informacyjny w Mozambiku", *Przekazy i Opinie*, 49/50 pp. 193-202
- 1988, "Du nouveau sur la langue kibira (Zaire du nord-est)", *Afr. Bull.*, 35, pp. 81-93
- 1989, jointly with Pedro Afido, "Proposta da ortografia da lingua kimwani", in: *Relatório do 1o Seminário sobre Padronização de Línguas Moçambicanas*, NELIMO, Universidade Eduardo Mondlane, pp. 9-17
- 1991, "Language Policy and Initial Steps Towards Language Standardization in Luzophone African Countries", in: *Language Standardization in Africa – Sprachstandardisierung in Afrika – Standardisation des langues en Afrique*, ed. by N. Cyffer, K. Schubert, H. I. Weier, E. Wolff, Hamburg, Helmut Buske Verlag, pp. 171-181

- , “Mother Tongue – Father Tongue Convergence: on Swahilization and Deswahilization in Mozambique”, in: *Akten des 7. Essener Kolloquiums über “Minoritätensprachen/Sprachminoritäten, vom 14-17.06.1990 an der Universität Essen*, ed. by J. R. Dow, Th. Stolz, Bochum, Universitätsverlag Dr N. Brockmeyer, pp. 267-305
- , “Origins of the Tungi Sultanate in the Light of the local Traditions”, in: S. Piłaszewicz, E. Rzewuski (eds) “Unwritten Testimonies of the African Past”, *Orientalia Varsoviensia*, 2, pp. 193-214
- 1994, “Cechy strukturalne języków afrykańskich”, in: S. Piłaszewicz, *Wstęp do afrykanistyki*, Warszawa, WUW, pp. 45-73
- , “Języki bantu i pochodzenie języka suahili”, in: S. Piłaszewicz, *Wstęp do afrykanistyki*, Warszawa, WUW, pp. 139-162
- , jointly with J. Mantel-Niećko, “From Individuals to the Galaxy of Mankind: East-West-South Co-operation for Democracy and Human Development”, *SDALC*, 16, pp. 38-60
- , “Afryka w sieci – sieć w Afryce: *Navigare necesse est*. Afrykanistyczna książka adresowa poczty elektronicznej. Korpus elektronicznych tekstów suahili. Słownik języka suahili dostępny w internecie. Projekt CBOLD”, *Afryka*, 2, pp. 76-94

Reviews and varia

- 1969, “R. Ohly, *Problemy współczesnej literatury Bantu*”, *Afr. Bull.*, 11, p. 145
- 1971, “40-lecie Instytutu Badań Języka Suahili w Dar-es-Salaam”, *PO*, 1, pp. 78 ff.
- 1972, “Prof. Wilfried Howell Whiteley”, *PO*, 2, pp. 177 ff.
- 1974, “I Akademska Wyprawa Afrykańska”, *Roczniki UW*, XXIII, pp. 275-279
- 1976, Foreword to: A. Wińcza, *Wspaniali Masajowie*, Katowice,

Wydawnictwo Śląsk, pp. 7-18

- , “R. Ohly, *Języki Afryki*”, *PO*, 1, pp. 71-75
- , “P.-F. Lacroix, *L'expression du temps dans quelques langues de l'Ouest africain*”, *PO*, 3, pp. 296-298
- , “*Current Trends in Linguistics*, vol. 7, ‘Linguistics in Sub-Saharan Africa’”, *PO*, 1, pp. 74-78
- , “A. Retel-Laurentin, S. Horvath, *Les noms de naissance – indicateurs de la situation familiale et sociale en Afrique Noire*”, *PO*, 3, pp. 295 ff.
- 1977, “Jazykovaja situacija v stranach Afriki”, *PO*, 1, pp. 68-70
- 1978, “Manfred Kuder, *Moçambique – eine geographische, soziale und wirtschaftliche Landeskunde*”, *PIA*, 2, pp. 147 ff.
- 1985, “P. A. Prata, *A influencia da lingua portuguesa sobre o suahili e quatro linguas de Moçambique*”, *Revista Internacional de Estudos Africanos*, 3, pp. 213-220
- 1986, “Swahili Language and Society, *Notes and News*, 1/1984, Institut für Afrikanistik der Universität Wien”, *PO*, 1-4, pp. 159 ff.
- 1987, “Dmitrij Aleksiejewicz Olderogge (1903-1987)”, *PO*, 3, pp. 393 ff.
- , “M. J. C. Diniz, *Análise de erros na frase relativa*, Universidade Eduardo Mondlane, 1986, (M.A. thesis, unpubl.)”, *Li-mani. Linguística e literatura. Revista do Departamento de Letras Modernas, Universidade Eduardo Mondlane*, 2, pp. 109-113
- 1994, “Trends in the Historical Study of African Languages. Hamburg, 4-7 września 1994, Organizator: Seminarium Języków i Kultur Afrykańskich w Hamburgu”, *Afryka*, 1, pp. 20 - 22
- 1995, “Międzynarodowe kolokwium ‘Opisywanie i nauczanie histo-

rii Afryki. Construção e ensino da historia de África’, Lizboa, 07-09 czerwca 1994”, *Africa*, 2, pp. 48-53

—, “Pierwszy Światowy Kongres Językoznawstwa Afrykańskiego (1st World Congress of African Linguistics, Kwaluseni Swaziland), 18-22 lipca 1994”, *Afryka*, 2, pp. 53-56

2001, “Aleksander Ferenc 1945-2001 – ‘nie wszystkim umarł’”, *Afryka*, 12, pp. 1 ff.

—, “R. Ohly: *Herero Ecology: The Literary Impact*, 2000, Warszawa, Dialog, 279 pp.”, *Afryka*, 12, pp. 110 ff.

Translations

1968, Kashkash, “Strzeż się cudzych żon”, *PO*, 4, pp. 347-352

1970, “Przysłowia suahili”, *PO*, 3, pp. 232 and 238

—, “Z poezji suahili”, *PO*, 3, pp. 223-228

—, Shaaban Robert, “Po latach 50”, *PO*, 3, pp. 229-231

1974, “Przysłowia suahili”, *PO*, 2, pp. 122 and 130

1975, E. N. Hussein, “Kindžeketile”, *Dialog*, 3, pp. 45-66

1976, E. Kezilahabi, “Rosa Mistika”, 20 pp. (unpubl.)

(all the translations from Swahili)

ANNA SIEMIĄTKOWSKA

Articles

2004, “Kulturowy kontekst pozdrawiania się w języka hausa”, in: N. Pawlak, Z. Podobińska, *Języki Afryki a Kultura*, Warszawa, Agade, pp. 19-42

2005, “Metaphorical Understanding of „Death” in the Hausa Society”, in: E. Górska, G. Radden (eds.), *Metonymy-Metaphor Collage*, Warszawa, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, pp. 143-156

Reviews and varia

In press:

“Judith Sterner, *The Ways of the Mandara Mountains. A Comparative Regional Approach*, Köln: Rüdiger Köppe Verlag, 2003, 317 pp”, *Afrika und Übersee*

EWA SIWIERSKA

Books

2000, *Hausańska poezja homiletyczna. Wydanie rękopisu Muhammada Baĸo (połowa XIX wieku)*, Warszawa, Dialog, 283 pp.

Articles

1990, “Dobre duchy bori”, *Okolice*, 11/89-10/90, pp. 136-139

1992, “Wpływ islamu na zachodnioafrykańskie wierzenia rodzime (na przykładzie wierzeń Hausańczyków i Songhajów)”, *PR*, 1 (163), pp. 71-78

1994, “Koran i hadisy jako źródła insipracji dla poezji Hausańskiej”, *Rocznik Muzułmański*, 2, pp. 12-28

1995, “Wakar Muhammada Baĸo – a Hausa Wa’azi Poem”, *SDALC*, 17 pp. 55-65

—, “Religijna literatura Hausa a życie duchowe w Nigerii Północnej”, *Rocznik Muzułmański*, 3, pp. 26-32

1996, “The Role of Kissoshin Alkur’ani in Hausa Wa’azi Verse”, *SDALC*, 19, pp. 54-69

1998, “Żywioł oswojony (W kręgu religii afrykańskich)”, *Albo albo - inspiracje jungowskie*, 2, pp. 101-106

1999, “Tradycje mahdystyczne w Afryce Zachodniej”, *Afryka*, 10, pp.13-26

2001, “Czy kobieta jest przeznaczeniem mężczyzny czyli jak kochają Hausańczycy”, in: *Festiwal Nauki 21-30 września 2001*.

Miłość niejedno ma imię. Orientalna liryka miłosna, Uniwersytet Warszawski, Instytut Orientalistyczny, pp. 95-102

2002, "Afrykański kult przodków", in: *Albo albo – Problemy Psychologii i Kultury*, pp. 121-131

2003, "Islam w Afryce Zachodniej. Bractwo Tidżanijja", *Afryka*, 17, pp. 39-53

2005, "Historia Safiyi czyli kontrowersji wokół szariatu ciąg dalszy", *Afryka*, 21, pp. 69-78

In press:

"Parasol braci: idee i wartości Tidżanijji", *PO*

Mimeos

1995, Editor (jointly with M. Błęszyńska-Osęka, B. Fluder, A. Gruszka, M. Hein, M. Janiszewska, G. Kossowski, I. Krajewska-Witek, A. Muszyński, K. Przeździecka, E. Przybyszewska-Iroko), "Dan kamus na kalmomi a kan addinin Musulunci", 48 pp., Library of DALC

Reviews and varia

1987, "B. W. Andrzejewski, S. Piłaszewicz, W. Tyloch (eds), *Literatures in African Languages. Theoretical Issues and Sample Surveys*", *EUH*, 1, pp. 206-209

1991, "Arabowie i Żydzi", *Społeczeństwo Otwarte*, 4, pp. 49-51

1992, "A. Mikołejko, *Poza autorytetem. Społeczeństwo polskie w sytuacji anomii*", *Społeczeństwo Otwarte*, 9, pp. 49 ff.

—, "S. Piłaszewicz, *Religie Afryki. Ewolucja wierzeń rodzimych w kontaktach z islamem i chrześcijaństwem*", *SDALC*, "Hausa Studies V", pp. 54-58 and *PR*, 2 (164), pp. 115-117

1996, "S. Piłaszewicz, *Egzotyczny świat sawanny. Kultura i cywilizacja ludu Hausa*", *Nowe Książki*, 5, p. 29

- 2000, "S. Piłaszewicz, *Hausa Prose Writings in Ajami by Alhaji Umaru from A. Mischlich/H. Sölken's Collection*", *Afryka*, 11, pp. 67-73
- 2001, "S. Piłaszewicz, *Hausa Prose Writings in Ajami by Alhaji Umaru from A. Mischlich/H. Sölken's Collection*", *Afr. Bull.*, 49, pp. 222-224
- 2002/2003, "Stanisław Piłaszewicz, *Religie i mitologia Czarnej Afryki. Przegląd encyklopedyczny*", *Afryka*, 16, pp. 75-80
- 2004, "Maciej Kuś, *Boża ścieżka i jej rozstaje. Dżihad Usmana dan Fodio i dzieje emiratów fulańskich*", *Afryka*, 19, pp. 71-78
- 2004, "Maciej Kuś, *Boża ścieżka i jej rozstaje. Dżihad Usmana dan Fodio i dzieje emiratów fulańskich* [The path of God. The jihad of Usman dan Fodio and the history of the Fulani emirates]", *SDALC*, 35, pp. 64-67
- 2005, "Joseph McIntyre, Beate Balliel, Katrin Pfeiffer (Hrsg.), *Wurzeln in zwei Welten. Westafrikanische Migranten und Migrantinnen in Hamburg*", *SDALC*, 38, pp. 111-117

Translations

- 1990, "Opowieść o synu wieśniaka", *Okolice*, 11/89-10/90, pp. 93-95 (from Hausa)

MIŁOSŁAWA STĘPIEŃ

Articles

- 2005, "Funkcjonowanie społeczeństwa wielokulturowego na przykładzie RPA", in: M. Kozien (ed.), *Wielokulturowość a migracje. Konferencja: Współczesne procesy migracyjne a perspektywy wielokulturowości w Polsce. Warszawa, 10 sierpnia 2005*, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Stowarzyszenie na Rzecz Integracji i Ochrony Cudzoziemców Proxenia, pp. 53-59

EWA WOŁK**Articles**

- 2001, "Language Policy in Ethiopia in the 20th Century", *SDALC*, 29, pp. 53-65
- 2004, "Formy adresatywne języka amharskiego w procesie przemian kulturowych", in: N. Pawlak, Z. Podobińska (eds), *Języki Afryki a kultura*, Agade, Warszawa, pp. 43-62
- , "Formant słowotwórczy *-ta* jako morfem kontaktu w języku amharskim", in: N. Pawlak, Z. Podobińska (eds), *Języki Afryki a kultura*, Agade, Warszawa, pp. 149-157
- 2005, "Grzeczność w Etiopii", in: M. Marcjanik (ed), *Grzeczność nasza i obca*, Trio, Warszawa, pp. 251-262

In press:

- "Conceptualization of the Sphere of Personal Relations in Amharic" – doctoral dissertation, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego

Reviews and varia

- 1996, "Harold G. Marcus, *Dlaczego nigdy nie ukazał się etiopski przekład Cesarza Ryszarda Kapuścińskiego*", *Afryka*, 4, pp. 68-69
- 2000, "D. Appleyard, *Colloquial Amharic. A Complete Language Course*, 1995, London, Routledge", *PO*, 3-4, pp. 279-282
- 2004, "Fik'remark'os Desta, *Kebuska bestejerba*. (Po drugiej stronie Buska)", *Afryka*, 19, Warszawa, pp. 65-70
- , "Erytrea. Etiopia", in: *Nazewnictwo geograficzne świata: Afryka*, 3, Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Warszawa, pp.60-68
- 2005, "Yohanan Kassa, *Mist'irawiw nigus K'.H.S.* (Ten tajemniczy monarcha, H.S.I), *Afryka*, 21, Warszawa, pp. 79-84

- , “Dasta Takla Wald”, in: *Encyclopaedia Aethiopica*, vol. II, Harrassowitz Verlag, Wiesbaden, p. 107
- , “C. Griefenow-Mewis, Tamene Bitima (eds), *Oromo Oral Poetry. Seen from within*, (Wortkunst und Dokumentartexte in afrikanischen Sprachen, Band 20), Köln, Rüdiger Köppe Verlag, 2004”, *SDALC*, 37, p. 124-127

Translations

- 1996, “Harold Marcus, *Uprzedzenie i ignorancja w recenzowaniu książek o Afryce: dziwny przypadek ‘Cesarza’ Ryszarda Kapuścińskiego*”, *Afryka*, 4, pp. 69-76

BEATA WÓJTOWICZ

Articles

- 2003, “Grammaticalization of Auxiliary Verbs in Swahili”, *SDALC*, 33, pp. 61-105
- , “Dictionaries on the Web, a Case of Swahili”, *SDALC*, 34, pp. 59-82
- 2004, “Leksykografia suahili wobec zmian języka. Problem ekwiwalencji językowej na przykładzie wybranych słowników dwujęzycznych”, in: N. Pawlak, Z. Podobińska (eds.), *Języki Afryki a Kultura*, Warszawa, Agade, pp. 200-219
- , “Unifying Dictionaries of Swahili into the DICT format”, *Investigationes Linguisticae* [available on the Internet: <http://main.amu.edu.pl/~inveling/>]

Electronic publications

- 2003, *Student's Swahili-Polish Dictionary*,
<http://www.mimuw.edu.pl/~jsbien/BW/SSSP/SSSP.pdf>
- 2004, *Swahili-English English-Swahili xFried Dictionary*, FreeDict Project,

http://sourceforge.net/project/showfiles.php?group_id=1419

Reviews and varia

- 2005, "Christa Kilian-Hatz, *Khwe Dictionary, with a supplement on Khwe Place names of West Caprivi by Matthias Brenzinger*, Cologne, Rüdiger Köppe Verlag, 2003, 431pp.", *SDALC*, 35, pp. 67-69
- , "Assibi A. Amidu, *Reflexives and Reflexivization in Kiswahili Grammar*, Köln, Rüdiger Köppe Verlag, 2004, 527 pp.", *SDALC*, 38, pp. 126-128

ALICJA WRZESIŃSKA

Books and monographs

- 1978, *Rozwój szkolnictwa średniego i wyższego w Zairze*, Warszawa, Szkoła Główna Planowania i Statystyki, Instytut Gospodarki Krajów Rozwijających się, 106 pp.
- 1982, *Contemporary Attitudes of Studying Young African Women: Studies on Education and Sociocultural Changes in Zaire*, Roma, Istituto Italo-Africano, 83 pp.
- 1986, *Oświata i proces zmian społecznych w Czarnej Afryce*, Warszawa, PWN, 222 pp.
- 1994, *Afrykańska młodzież i jej dzisiejszy świat. Ze studiów nad przemianami społeczno-kulturowymi w Zairze*, Warszawa, Uniwersytet Warszawski, Zakład Języków i Kultur Afryki, 369 pp.
- 1999, *Elity kongijskie w poszukiwaniu tożsamości*, Warszawa, Dialog, 148 pp.
- 2005, *Mwana znaczy dziecko. Z afrykańskich tradycji edukacyjnych*, Warszawa, Dialog, 371 pp.

Articles

- 1973, "Motivation des études et ambitions professionnelles des filles – élèves des écoles secondaires de Kinshasa", *Afr. Bull.*, 19, pp. 75-88
- 1974, "Szkolnictwo wyższe w Republice Zairu", in: *Szkolnictwo wyższe w wybranych krajach Trzeciego Świata*, Instytut Polityki Naukowej i Szkolnictwa Wyższego, Warszawa, pp. 24-95
- , "Motywacje kształcenia się i ambicje zawodowe uczennic szkół średnich w Kinszasie", *Kultura i Społeczeństwo*, 3, pp. 201-213 (with English summary)
- 1975, "Małżeństwo i rodzina a reforma prawa w Zairze", *Kultura i Społeczeństwo*, 2-3, pp. 241-256
- , "Zagadnienia autentyzmu zairskiego na przykładzie imion własnych", *PIA*, 1, pp. 33-48 (with English summary)
- , "Organizacja Narodów Zjednoczonych a problemy oświaty kobiet w krajach Trzeciego Świata", *PIA*, 3, pp. 84-88
- , "Problème de l'authenticité zairoise présenté sur l'exemple des noms propres", *Afr. Bull.*, 22, pp. 41-53
- 1976, "Zmiany w tradycyjnej obyczajowości a problem edukacji seksualnej w Afryce – na przykładzie Kinszaszy", *PIA*, 3, pp. 87-98
- , "Problemy oświaty i polityki oświatowej w Afryce", *Kwartalnik Pedagogiczny*, 4, pp. 93-102
- 1977, "L'éducation des filles en Afrique et le processus de transformation sociale (le cas de Kinshasa)", *Afr. Bull.*, 26, pp. 149-153
- 1979, "Kinshasa Female Students Speak about Themselves", *Africa* (Roma), XXXIV, 4, pp. 375-390
- , "Problem pedagogiczno-językowy w szkolnictwie Afryki –

- jego reperkusje w zakresie efektywności nauczania szkolnego”, *Kultura i Społeczeństwo*, 3, pp. 249-267
- , “Sytuacja kobiety afrykańskiej w powiązaniu z problematyką rozwojową”, *PIA*, 1-2, pp. 139-147
- 1980, “Problèmes relatifs à la famille et à la condition féminine actuelle dans la société africaine en voie de modernisation”, *Afr. Bull.*, 29, pp. 65-80
- , “Women, the Family and Modernization in Zaire”, in: J. De Bandt, P. Mandi and D. Seers (eds), *European Studies in Development*, London, The MacMillan Press, pp. 259-269
- 1981, “W poszukiwaniu odpowiedniej reformy szkolnej w Afryce. Sukcesy i porażki szkolnictwa zairskiego”, in: *Prace i materiały SGPiS*, Instytut Gospodarki Krajów Rozwijających się, Warszawa, pp. 83-113
- , “Rodzina afrykańska jako podstawowe środowisko wychowawcze”, *Kultura i Społeczeństwo*, 1/2, pp. 327-343
- , “Pragnienie Bernadette. Zair okiem socjologa”, *Kontynenty*, 5, pp. 9
- 1983, “Problematyka środowiska wychowawczego we współczesnej Afryce okresu przemian”, *Studia Pedagogiczne*, XLVI, pp. 183-193
- , “Kilka psychologicznych aspektów akulturacji w Afryce”, *PO*, 1-4, pp. 137-145
- 1984, “Tradycyjne systemy wartości a rozwój w Trzecim Świecie”, in: *Dialogi o Trzecim Świecie*, vol. 1, Instytut Krajów Rozwijających się, Wydział Geografii i Studiów Regionalnych UW, Warszawa, WUW, pp. 52-56
- 1986, “Reorientacja Afryki”, in: T. Dąbek-Wirgowa (ed.), *Kategorie peryferii i centrum w kształtowaniu się kultur narodowych*, Warszawa, WUW, pp. 281-301

- 1987, "Młodzież a reorientacja społeczno-kulturowa Afryki", *Kultura i Społeczeństwo*, 1, XXXI, pp. 265-274
- 1989, "Proverbs of the Bakongo People", *HEM*, 6, pp. 235-247
- , "Edukacyjna rola przysłów w literaturze ustnej Czarnej Afryki", *PO*, 3-4, pp. 247-254
- 1992, "Oświata, społeczeństwo i kultura w Czarnej Afryce", *Afryka, Azja, Ameryka Łacińska*, vol. 69, pp. 53-66
- , "Obraz elit w oczach intelektualistów zairskich", in: *Rola elit w Czarnej Afryce*, Zakład Języków i Kultur Afryki UW – Polskie Towarzystwo Afrykanistyczne, pp. 103-122
- 1993, "Impas czy perspektywy szkolnictwa wyższego w Afryce?", *Afryka, Azja, Ameryka Łacińska*, vol. 71, pp. 69-78
- 1994, "O czym nam mówią przysłowia ludu Bakongo", *Afryka, Azja, Ameryka Łacińska*, vol. 72, pp. 27-36.
- , "Rodzina afrykańska w procesie przemian", *PR*, 2 (172), pp. 51-60
- 1995, "Jeunesse africaine et transformations socio-culturelles en Afrique Noire. Cas du Zaïre", *Afr. Bull.*, vol. 43, pp. 65-73
- 1996, "Dziecko w Czarnej Afryce", *Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze*, 3(348), pp. 41-43
- , "Dziecko bogactwem – dziecko brzemieniem. Z badań afrykanistycznych", *Wychowawca*, 11 (47), 12 (48), pp. 6 ff., 11 ff.
- 1996, "L'enfant africain et son univers social. Le phénomène des enfants de la rue", *SDALC*, 20, pp. 47-57
- 1997, "Miasto i szkoła w procesie formowania się nowego społeczeństwa w Afryce", *Afryka, Azja, Ameryka Łacińska*, 74, pp. 55-69
- , "Rodzinne właśnie w wiosce N. u Bantandu. Z problematyki

- przemian kulturowych w Czarnej Afryce”, in: S. Łodziński et al. (eds), *Obrazy świata kultury. Wspomnienia i studia poświęcone pamięci Andrzeja Zajączkowskiego*, Warszawa, Semper, pp. 125-138
- , “Życ i przeżyć na ulicach zairskiego miasta. Problemy marginalizacji i reintegracji społecznej młodzieży”, *Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze*, XXXVII, 326, pp. 37-40
- 1998, “Dzieciństwo zagubione. Problemy przemian społecznych w Afryce Czarnej”, *Wychowawca. Miesięcznik nauczycieli i wychowawców katolickich*, 7-8 (67-68), pp. 16-22
- , “Les jeunes africaines en difficultés. Cas de République Démocratique du Congo”, *Afr. Bull.*, 46, pp. 149-168
- 1999, “Wspomnienie o Profesorze Ryszardzie Wroczyńskim i jego zainteresowaniach Afryką”, in: A. Przecławaska, W. Theiss (eds), *Pedagogika społeczna. Pytania o XXI wiek*, Warszawa, Żak, pp. 67-72
- , “L'école et la demande sociale de l'éducation en Afrique Noire francophone (le cas du Congo)”, *SDALC*, 26, pp. 5-22
- , “Tradycje edukacyjne w krajach czarnego islamu. Z badań nad problemami edukacyjnymi w świecie”, *Edukacja, Studia, Badania, Innowacje*, 1, 65, pp. 9-106
- 2000, “Le rôle des elites dans le changement social au Congo (Zaïre)”, *Afr. Bull.*, 3,48, pp. 203-223
- 2001, “Afryka w cieniu epidemii AIDS – rodzina, młodzież i problem edukacji seksualnej”, *Edukacja, Studia, Badania, Innowacje*, 3, 75, pp. 94-110
- 2002, “Kobieta Afryki Czarnej – dziedzictwo i dzisiejszość”, in: D. Chmielowska et al., *Być kobietą w Oriencie*, Warszawa, Dialog, pp. 135-175
- , “Afrykańskie dziecko i tradycyjne środowisko jego życia”,

Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze, 8, pp. 58-63

- , “L’enfance africaine face aux réalités du monde contemporaine (le cas de la République Démocratique du Congo)”, *Afr. Bull.*, 50, pp. 227-247
- 2003, “Szkolnictwo kongijskie wczoraj i dziś. Sytuacja szkolna afrykańskiego dziecka”, in: A. Halemba, J. Różański (eds), *Wybrane problemy szkolnictwa w Afryce Subsaharyjskiej*, Komisja Episkopatu Polski ds. Misji, Warszawa, pp. 23-41
- , “Afrykańska rodzina wobec problemów współczesności. Z badań nad zmianą społeczną w Czarnej Afryce”, in: J. Wilk (ed.), *W służbie dziecka. Rodzina XX wieku wobec dziecka*, tom II, Katedra Pedagogiki Rodziny, Katolicki Uniwersytet Lubelski, Lublin, pp. 315-328
- , “Gniew ulicy jako czynnik integracji społecznej. Przykład Demokratycznej Republiki Konga”, in: A. Duszak, N. Pawlak (eds), *Anatomia Gniewu, emocje negatywne w językach i kulturach świata*, Uniwersytet Warszawski, pp. 175-185
- 2004, “Afrykańska koncepcja dziecka. Z badań nad edukacją tradycyjną u Bantandu”, in: J. Łappott (ed.), *Afryka 40 lat penetracji oraz poznawania ludów i ich kultur*, Muzeum Narodowe w Szczecinie, Szczecin, pp. 123-142
- 2005, “Tradition et modernité dans l’éducation de l’enfant africain”, *Afr. Bull.*, 53, pp. 115-133

In press:

“U kongijskich Salampasu”, Praca zbiorowa Instytutu Historii Uniwersytetu Warszawskiego

Reviews and varia

1973, 10 historical entries concerning Zaire for the *Encyclopaedia Africana*, Ghana

1974, *Almanach Africain 1974*, Agence de Coopération Culturelle

et Technique, Paris

- , “La visite au Centre d’Études Africaines de M. Nzamu-Kwerekwa Munanizi Kivura – Directeur du Cabinet du Ministre de l’Instruction Publique de la République du Zaïre”, *Afr. Bull.*, 20, p. 185
- , “The Visit of Mrs. Lucette Cabral from Guinea Bissau and Representatives of Women’s Organizations in Africa to the Centre of African Studies”, *Afr. Bull.*, 20, p. 185
- 1977, “M. Eliou, *Enseignement Africain. Enquête au Congo et au Mali*”, *PIA*, 4 (49)
- 1994, “Benoit Verhaegen, *Femmes zairoises de Kisangani. Combats pour la survie*, 1990, Louvain la Neuve, L’Harmattan”, *Afryka, Azja, Ameryka Łacińska*, 72, pp. 135-137
- 1996, “Afrique qui change. Compte rendu d’un cycle des colloques”, *SDALC*, 20, pp. 41-43
- , “Introduction au Colloque: L’Afrique qui change: les enfants en difficultés”, *SDALC*, 20, pp. 43-46
- 1997, “*A l’écoute des enfants de la rue en Afrique Noire*, ed. by Yves Marguerat, Danièle Poitou, 1994, Paris, FAYARD”, *Afryka, Azja, Ameryka Łacińska*, 74, pp. 125-127
- , “Femmes et développement en Afrique. Compte rendu d’un séminaire tenu au Département des Langues et des Cultures Africaines de l’Université de Varsovie en mai 1997”, *SDALC*, 21, pp. 28 ff.
- 2000, “J. Bisilliat (ed.), *Femmes du Sud, chefs de famille*”, *Afryka, Azja, Ameryka Łacińska*, 76, pp. 91-93

STUDIES OF THE DEPARTMENT OF AFRICAN LANGUAGES AND CULTURES

published so far:

Anna Trudnos. *Oromo Documentation. Bibliography and Maps*

Rezene Araya. *Library and Information Services in East Africa*

(Kenya, Tanzania, Uganda)

Nina Pawlak. *Expressing Spatial Relations in the Hausa Language*

Hausa Studies

Hausa Studies II-V

Ethiopian Studies

Katarzyna Neumann-Czarnecka. *A Glossary of Hausa Literary Terms*

Zofia Podobińska. *Constructions causatives en swahili*

Iwona Kraska. *The Directive Form in Swahili*

Justyna Janas. *History of the Mass Media in Ethiopia*

Laura Łykowska. *Sentence Schemata for Amharic*

Number 15 (miscellanea)

Number 16. *The Clash of Europe and Africa on the Threshold of the
21st Century*

Numbers 17-22 (miscellanea)

Number 23. Janusz Krzywicki. « *Le Regard du roi* ». *Possibilités
d'interprétation*

Number 24 (miscellanea)

Number 25. Rajmund Ohly. *A Grammatical Sketch of Herero*

Numbers 26-30 (miscellanea)

Number 31. Laura Łykowska. *Temporal Relation Markers in Amharic*

Numbers 32-35 (miscellanea)

Number 36. Stanisław Piłaszewicz. "Evil Words" – *a Hausa Poem
from the IASAR/109 (i) Manuscript*

Numbers 37-38 (miscellanea)